

Občinski list

Glasilo občine Renče-Vogrsko

9 IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI
Krajevni praznik
na Vogrskem

11 IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI
Mohorjevo
2025

14 IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI
Krajevni praznik
Bukovice in Volčje
Drage

Kazalo

Beseda uredništva	stran	2
Županova beseda	stran	3
Iz občine	stran	4
Iz krajevnih skupnosti	stran	9
Šola in vrtec	stran	16
Šport in rekreacija	stran	19
Kultura	stran	28
Ljudje, ki zaznamujejo čas in prostor	stran	31
Društva	stran	35
Zgodovina naših krajev	stran	37
Občina po meri invalidov	stran	39
Povedali so nam	stran	40
Dogodki	stran	42
Dobro je vedeti	stran	44
Zdravje je vrednota	stran	45
Razvedrilo	stran	46
Obvestila	stran	47

OBČINSKI LIST – URADNO GLASILO OBČINE RENČE-VOGRSKO

Število izvodov *Občinskega lista*, ki ga prejmejo vsa
gospodinjstva v občini brezplačno, je 1500.

Naslov: Občina Renče-Vogrsko, Bukovica 43, 5293 Volčja Draga
Telefon: (05) 338 45 00

Uredništvo: Alenka Gregorič – glavna in odgovorna urednica,
Vesna Pahor, Anja Ličen, Irena Rován, Jasna Živec, Renata
Tischer in Jože Ropoša

Lektoriranje: Anja Nikolavčič

Strokovnih člankov ne lektoriramo.

Oblikovanje in grafična postavitve: Matjash Matjaž Bizjak

Tisk: Grafika Soča d.o.o.

Datum izida glasila: 16. oktober 2025

Spoštovani bralec

Življenje je lepo

Ko včasih se ti zdi,
da vse čudno je,
želiš si,
da lahko bi spremenil svet.

Vendar potrebno ni,
da si filozof,
okrog sebe se ozri
z zaprtimi očmi.

Življenje je lepo,
če ga živiš tako,
kot ponuja se samo
in ne, da ti ga spremeniš.

Življenje je lepo,
če ga živiš tako,
kot ponuja se samo
in ne, da drugega želiš.

Tomaž Domicelj

In danes res čudno se mi zdi, ko okrog vratu rumena se rutka blešči. Srečno, naši prvošolčki.

Razigran vonj poletja počasi izginja, dežne kaplje pisane
jeseni brišejo sledove vročih dni. Otroški smeh, poln pričá-
kovanja in radovednosti, že nestrpo išče nova spoznanja,
prijateljstva in izzive šolskega leta. Iskričnost in radovednost
rišeta obrise sreče kot drobni svetlobni utrinki, ki nam vlivajo
upanje za jutri.

Vsak nasmeh in vsaka radovedna beseda rišeta drobce pri-
hodnosti, polne možnosti, znanja in ustvarjalnosti, kot da nas
spominjajo, da je vse to del nas. Del, ki ga morda skrivamo, v
strahu pogleda nemoči sprejemanja drugačnosti, enkratnosti
mene. A narava se ne obremenjuje, ne objokuje neponovljivi-
vosti enkratnosti. Brezbrižno se prepušča jesenskemu vetru
sprememb, premetava lepoto in svežino ter nas spominja,
da vsak dan skriva priložnost za rast.

Naj bo otroški smeh naš žgečkljiv opomin, da nam je dovolje-
no sanjati, raziskovati in živeti v iskanju lepote vsakdanjega
trenutka, odprti za znanje, iskrenost in radost življenja. Naj
bodo naša jutra odeta v barve jeseni, naš nasmeh pa kot
igriva snežinka, ki pada z neba.

Vaš uredniški odbor v želji mirnih trenutkov v skrivnosti
novega.

 Irena Rován

Županova beseda

OBČINA RENČE-VOGRSKO

Spoštovane občanke, spoštovani občani,

po poletnem predahu v jesen vstopamo z občutkom zadovoljstva in ponosa, saj smo v zadnjih mesecih uspešno izpeljali več pomembnih projektov, ki bodo dolgoročno prispevali k varnejšemu in kakovostnejšemu življenju v naši občini.

Med najpomembnejšimi dosežki je gotovo uvedba v delo za gradnjo protipoplavnega zidu v Renčah. Gre za enega ključnih varnostnih projektov, ki bo našim krajem zagotovil večjo zaščito pred poplavami. Vzporedno z **Direkcijo za vode** poteka dogovori za nadgradnjo ceste med Renčami in Bukovico, kjer smo v sklepnih fazah pridobivanja gradbenega dovoljenja. Posebej me veseli, da smo v tem postopku prejeli pozitivno mnenje Direkcije za vode, ki je v celoti usklajeno s protipoplavno študijo – to pa potrjuje, da so naši načrti trdni in strokovno utemeljeni.

Zaključili smo tudi gradnjo protipožarne poti, ki predstavlja pomembno pridobi-

tev na področju varstva pred naravnimi nesrečami. Ob tem so bila postavljena še štiri hidrantna mesta za gašenje požarov v naseljih ob vznožju Krasa – v zaselkih Ozrenj, Žigoni, Mohorini in Martinuči. To dodatno povečuje varnost naših krajev in daje gasilcem nujno podporo pri njihovem delu.

V Volčji Dragi je **Direkcija za infrastrukturo** pričela s pripravljalnimi deli za gradnjo obvoznice, in sicer z rušitvijo objekta na predvideni trasi. Nadejamo se, da bo kmalu objavljen razpis za izvajalca del in da se bo začela gradnja te dolgo pričakovane pridobitve, ki bo bistveno razbremenila prometno središče naselja in izboljšala prometno varnost.

Na področju družbene infrastrukture z velikim optimizmom spremljamo priprave na gradnjo medgeneracijskega centra v Bukovici, kjer smo v postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja. Ta projekt bo prinesel prostor povezovanja, sodelovanja in kakovostnega preživljanja prostega časa za vse generacije – od najmlajših do starejših.

Prav tako je v teku pridobivanje gradbenega dovoljenja za povezovalni fekalni kanal v Biljah, ki bo bistveno izboljšal komunalno infrastrukturo in poskrbel za bolj trajnostno urejeno okolje.

V septembru smo se z veseljem podali v novo šolsko leto, ki smo ga začeli s toplim sprejemom naših prvošolcev – v **Osnovni šoli Renče** ter podružnicah v Bukovici in na Vogrskem. To je vedno poseben trenutek za otroke, starše, učitelje in za celotno skupnost. Naj bo šolsko leto uspešno, polno znanja, novih prijateljstev in lepih izkušenj.

V tem času so se zvrstili tudi vsi trije krajevni prazniki. Razni dogodki, prireditve in slovesnosti so se odvijale v počastitev posamezne krajevske skupnosti. Kulturni, družabni in športni dogodki, tradicionalne prireditve in druženja so pokazali, kako bogato in raznoliko je naše občinsko življenje. Vsem, ki ste sodelovali pri organizaciji in izvedbi prireditev, izrekam iskreno zahvalo in seveda čestitke ob krajevnih praznikih.

Spoštovane občanke, spoštovani občani, vsi ti projekti potrjujejo, da Občina Renče-Vogrsko s skupnimi močmi napreduje – tako na področju razvoja kot pri krepitvi občutka pripadnosti in povezanosti. Vsem vam ob tem želim prijetno jesen, veliko zdravja, novih uspehov in ponosa na našo skupno občino. •

vaš župan
Tarik Žigon

Prvi električni avtomobil v občini Renče-Vogrsko za pomoč na domu

V petek, 8. avgusta, je župan **Tarik Žigon** slavnostno predal ključke novega električnega avtomobila oskrbovalkam, ki izvajajo storitev Pomoč na domu.

Župan je z velikim veseljem predal prvi električni avtomobil, ki ga je občina kupila za izvajanje storitve pomoči na domu. Ključke vozila so prevzele oskrbovalke, ki vsak dan srčno in z veliko predanostjo skrbijo za naše občanke in občane, ki potrebujejo pomoč.

Ob predaji je župan poudaril: »Dopri-nos, ki ga storitev Pomoč na domu daje h kvalitetnejšemu bivanju v naši občini, bo z novim vozilom omogočala še lažje, enostavnejše in lepše delo. Hvala vsem izvajalkam, ki to delo opravljajo za naše občane.«

Gre za pomemben korak v smeri izboljšanja mobilnosti in učinkovitosti terena, saj bo vozilo omogočilo hitrejšo, varnejšo in okolju prijaznejšo pomoč. Električni avtomobil bo tako postal nepogrešljiv del vsakodnevnega dela na terenu, kjer je zanesljivost ključnega pomena. Z novim električnim vozilom občina ne sledi le

tehnološkim trendom, temveč aktivno prispeva k zmanjševanju emisij toplogrednih plinov, hrupa in stroškov goriva. Na ta način krepimo vizijo trajnostnega razvoja Občine Renče-Vogrsko, ki želi svojim občanom zagotavljati kakovostne storitve ob hkratnem spoštovanju naravnega okolja. Nakup avtomobila je bil omogočen s pomočjo pridobljenih sredstev v okviru projekta BENZEN, kar dokazuje uspešnost občine pri prijavljanju in črpanju evropskih in državnih razpisov.

Vodja **Centra za pomoč na domu** je ob prevzemu vozila dodala: »Vesela sem, da so socialne oskrbovalke, ki dnevno oskrbujejo uporabnike na terenu, v uporabo dobile še eno službeno vozilo. Nova pridobitev bistveno izboljšuje pogoje dela naših zaposlenih in nam hkrati daje potrditev pomembnosti naše službe za občino in njene občane. Zahvaljujem se

županu in vsem, ki so kakor koli sodelovali pri realizaciji nakupa novega vozila.«

Občina se ob tem zahvaljuje oskrbovalkam pomoči na domu za njihovo neprecenljivo delo in hkrati izraža ponos, da lahko njihovo delo podpre tudi s sodobnimi, okolju prijaznimi sredstvi. Električni avtomobil bo tako postal simbol povezovanja skrbi za ljudi in skrbnega odnosa do okolja. •

 Občinska uprava
 Ksenja Sulič

Nova krožna pot po občini Renče-Vogrsko – 30 kilometrov naravne in kulturne dediščine

Občina Renče-Vogrsko sporoča, da je v nastajanju nova krožna pohodniška in kolesarska pot, ki bo povezala kraje ter številne naravne in kulturne znamenitosti naše občine. Pot bo dolga približno 30 kilometrov in bo ponujala raznolike razglede, doživetja in možnosti za rekreacijo. Imela bo tudi več povezovalnih mrežnih odsekov.

Dostop na pot bo možna kjer koli, če pa vzamemo izhodišče v Renčah na osrednjem trgu (placu), se bo ta usmerila proti ptičji opazovalnici v glinokopu, nato nadaljevala skozi Martinuče proti Ozrenju z možnim odcepom na Kremance, sicer pa v Ozrenj, nato navkreber do Volkovnjaka in naprej proti Velikem vrhu. Tu se bo možno odcepiti proti Cerju, sicer pa se bo nadaljevala po slikoviti grebenski poti, nakar se bo spustila čez Kremance mimo zvonice proti Viniščam. Od tam bo vodila čez Mandrijo in Mohorine z možnim odcepom na Špinjolišče do Oševljeka in na Gradišče. Sledi spust po Gregorčičevi poti do Arčonov in po vodni brvi čez Vipavo in

Renške dobave po obronkih Vogrskega z Vogrskim mimo Barabonovega bunkerja in gričev do Lamovega. Nadaljuje se skozi gozd proti Bazari in čez gričevje do Biljenskih gričev z razgledno najvišjo točko do vojaškega pokopališča v Bukovici in Rimskega postajališča ter sklene krog v Renčah.

Ta krožna pot bo namenjena tako pohodnikom kot tudi kolesarjem in bo odlična priložnost za spoznavanje naravnih lepot, zgodovine in vasi naše občine. Občina si prizadeva, da bo pot dobro označena, varna in dostopna vsem generacijam.

Poziv lokalnim ponudnikom

V okviru priprave brošure in zemljevida poti želimo vključiti tudi lokalne ponudnike storitev in izdelkov (gostinska ponudba, domača obrt,

čebelarji, vinarji, turistične kmetije, prenočišča, vodeni ogledi ipd.). Vse zainteresirane vabimo, da se vključijo na seznam ponudnikov, ki bo objavljen v promocijskih materialih. Pošljite svoje podatke (ime ponudnika, kratek opis, kontakt, lokacija) na: info@rence-vogrsko.si.

Vabljeni, da se nam pridružite tudi na otvoritvi poti, katere datum bo objavljen v prihodnjih številkah **Občinskega lista** in na spletni strani Občine, predvidoma pa v letu 2026. •

 Milivoj Perkon
 Kreativni studio Nejc Perkon

Ko narava postane učilnica: Tabor preživetja Vinišče 2025

Civilna zaščita Renče-Vogrsko je tudi letos organizirala tabor preživetja v naravi, ki smo ga že zaradi tradicije in nadgrajevanja preimenovali v Akademijo S. P. I. R., kar pomeni Samozaščita, Preživetje, Iskanje, Reševanje.

Dogajanje se je odvijalo od petka, 22. avgusta, do nedelje, 24. avgusta, na Viniščah nad Renčami. V tridnevni program se je vključilo 40 učencev od 6. do 9. razreda osnovne šole, ki so ob strokovni podpori mednarodno priznanega inštruktorja preživetja **Braneta Črveka**, sodelavcev in vojakov **Slovenske vojske**, policije, gasilcev, lovcev, ribičev in drugih služb ZIR pridobivali znanja za življenje in varnost.

Program, poln izzivov in znanja

Udeleženci so že prvi dan postavili bazo in zavetišča ter se učili različnih načinov kurjenja ognja: od podzemnega ognjišča – t. i. Dakota pit – do ognja za peko, svetilnega taborskega ognja in primitivnega netenja z naravnimi materiali. Sledila je priprava hrane – od testa in peke kruha do sušenja mesa, ki so ga po lovski delavnici pripravljali pod nadzorom inštruktorjev. Otroci so spoznali tudi postopke čiščenja rib ter priprave napitkov in čajev iz naravnih sestavin. Zelo poučen je bil tudi prikaz pirotehnikov o ravnanju ob najdbi neeksploziviranih ubojnih sredstev, kar je v naši regiji zaradi zgodovinskih ostalin še posebej aktualna tema. Udeleženci so se učili, kako pravilno ukrepati in predvsem,

kako ostati miren in obvestiti pristojne službe. Pomembno je bilo tudi predavanje o vremenskih pojavih in varnostnih ukrepih ob ekstremnih razmerah.

Varnost, prva pomoč in reševanje

Drugi dan je bil namenjen reševanju in nudenju prve pomoči: izdelava improviziranih nosil, osnovna triaža, oživljanje in uporaba defibrilatorja. Poseben poudarek je bil tudi na radijskih zvezah, signalizaciji in orientaciji na terenu, vključno z branjem kart in uporabo kompasa. Policija je

predstavila postopke v kriznih razmerah, posebej pa so mlade opozorili na vedenje ob morebitnih grožnjah v javnih prostorih in šolah. Takšne vsebine so ključne, saj otrokom pokažejo, kako reagirati ob nevarnih situacijah od groženj s strani vrstnikov do širših kriznih dogodkov. Posebej so bili opozorjeni, da o takšnih, še posebej ponavljajočih se zaznavanjih takoj obvestijo starše ali učitelje.

V soboto popoldne so udeleženci sodelovali v simulirani reševalni akciji na terenu, kjer so združili pridobljena znanja: od sledenja, signaliziranja pilotom in uporabe vrvnih tehnik do oskrbe in transporta po-

nesrečencev z vojaškimi reševalnimi vozili. Prva reševalna ekipa je v skladu s scenarijem celo prenočila na terenu ter izvajala postopke preživetja in samozaščite.

Zaključek z vrvno tehniko in priznanja

V nedeljo so udeleženci ob pristanku helikopterja v bazi ter ob prihodu staršev in gostov še zadnjič pokazali pridobljeno znanje. Največ zanimanja je požela vaja vrvnih tehnik, kjer so otroci z improviziranimi pasovi in jekleno vrvjo prikazali spuščanje poškodovanca. Ob koncu so prejeli priznanja in certifikate, ki so potrjuje njihovega truda in poguma. Posebno presenečenje pa je bil prelet dveh letal Air Tractor, ki je dodatno popestril vzdušje zadnjega dne in poskrbel za pravo letalsko kuliso nad prizoriščem tabora.

Posebnosti letošnje izvedbe

Letošnji tabor je s svojo vsebino ponovno dokazal svojo edinstvenost v slovenskem prostoru. Dogodek je vse bolj prepoznaven tudi širše: lani ga je obiskal državni sekretar MORS, letos pa je bil napovedan obisk ministra za obrambo z delegacijo, ki pa zaradi zamika termina žal ni bil izveden.

Akademija S. P. I. R. je s svojo inovativno vsebino in praktičnimi pedagoškimi pristopi edinstvena v Sloveniji. Njen dolgoročni cilj je, da se takšen model samozaščitne in preživitvene vzgoje vključi tudi v šolski sistem.

Posebno zaznamovan je bil letošnji tabor tudi zaradi same skupine udeležencev. Organizatorji so izpostavili, da je bila skupina otrok zahtevnejša kot v prejšnjih letih, zato je bilo potrebno več discipliniranja, doslednejšega nadzora in dodatnih opozoril glede reda in varnosti. Prav to pa je še enkrat pokazalo pomen takšnih

programov, kjer mladi poleg praktičnih veščin spoznavajo tudi pomen discipline, odgovornosti in sodelovanja.

Zahvala sponzorjem

Za uspešno izvedbo tabora so poleg občine, ki ga v celoti financira, pomembno

prispevali tudi sponzorji: **Eurospin, Spintec, Smodin** in **Kmetija Bric**, ki jim gre iskrena zahvala za podporo mladim pri učenju življenjsko pomembnih veščin. ●

 Milivoj Perkon in Ksenja Sulič
 Kreativni studio Nejc Perkon

Slavnostna skupščina in srečanje obrtnikov in podjetnikov OOO Nova Gorica v Bukovici

Slavili 60 jubilejev in podelili 3 najvišja priznanja OZS

V petek, 19. septembra, je v Bukovici potekala Slavnostna skupščina in srečanje podjetnikov in obrtnikov, ki jo je pripravila **Območna obrtno-podjetniška zbornica Nova Gorica**. Dogodek je bil posvečen jubilarantom, ki letos obeležujejo okroglo letnico delovanja, ter podelitvi najvišjih priznanj Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije.

Uvodni nagovor je podal predsednik OOO Nova Gorica **Primož Černic**, ki je poudaril, da zbornica ostaja trden steber podpore podjetnikom: »Smo povezovallec gospodarstva na lokalni in nacionalni ravni, zagovornik interesov podjetnikov in obrtnikov ter skrbnik razvoja malega gospodarstva. Le s sodelovanjem in dialogom lahko gradimo trdne temelje prihodnosti.« Dodal je, da je zbornica samo v preteklem letu pripravila več kot 80 strokovnih vsebin in dogodkov od promocije poklicev, čezmejnega sodelovanja in gospodarskih delegacij do osrednjega Festivala obrti in podjetništva.

Prisotne je pozdravil tudi župan Občine Renče-Vogrsko **Tarik Žigon**, častni gost večera pa je bil podpredsednik vlade Republike Slovenije in minister za Slovence v zamejstvu in po svetu **Matej Arčon**.

Letos je jubilej obeležilo skoraj 60 obrtnikov in podjetnikov, med njimi 20 z desetletnim delovanjem, deset z dvajsetletnim delovanjem, kar 20 s tridesetletnico, medtem ko so 40 let delovanja slavili

Franko Čebron s.p., Marko Škrlj s.p., Damijan Durcik s.p. in Milan Rijavec s.p. Častitljivih 60 let delovanja je slavil **Foto Lado**, ki je poleg jubilejnega priznanja prejel tudi bronasti pečat OZS. Med najvišjimi priznanji OZS pa sta bila še dva prejemnika, in sicer **Aleksander Mladovan**, direktor podjetja Park Lijak d.o.o., ki je za prispevek k promociji destinacije, gostinstva in lokalnih izdelkov regije prejel bronasti ključ OZS. Srebrni ključ OZS je bil podeljen **Nataši Mikulin**, direktorici podjetja JUNG d.o.o., za izjemen prispevek k promociji dejavnosti, poklicev in povezovanju z izobraževalnimi institucijami. Tradicionalno priznanje lučka za mlade podjetnike je prejel **Aleks Uršič** iz podjetja Formator s.p. Priznanja OZS je skupaj s predsednikom OOO Nova Gorica Primožem Černicem slovesno podelil podpredsednik OZS **Zoran Simčič**.

Slavnostni večer je obogatil nastop mladega kvarteta pod mentorstvom **Nejca Kovačiča**, za izjemno kulinarčno doživetje pa je poskrbela **Gostilna Zvezda**.

Dogodek v Bukovici je bil več kot praznovanje dosežkov – bil je izraz povezanosti, predanosti in poguma, ki so temelj vsakega podjetniškega koraka. Prav takšna srečanja krepijo občutek skupnosti in dokazujejo, da prihodnost gospodarstva raste na trdnih temeljih sodelovanja, znanja in srčnosti. •

in Občinska uprava

Krajevni praznik na Vogrskem

Na Vogrskem je tistega sobotnega junijskega večera, natančneje 21. junija, zadišalo po prazniku. Poletno sonce je počasi izgubljalo svojo moč, ljudje pa so se začeli zbirati na parkirišču zadružnega doma. Tam je domača krajevna skupnost v sodelovanju s **Kulturno turističnim društvom Vogrsko** pripravila dogodek, ki je bil poln kulture, druženja in dobre glasbe.

Program se je začel z odprtjem razstave, ki je obiskovalce povabila v svet ustvarjalnosti. Svoje delo so predstavili člani **slikarske sekcije Društva KUL-TU-RA Renče** in rezbar **Bojan Ožbot**, ki je z ročnimi figurami razkril skrivnosti lesa in umetniškega občutka.

Ko je ura odbila 19.15, je v nebo zadonela glasba. Na oder so stopili domači izvajalci – **Šolski pihalni orkester Vogrsko**, **Vokalna skupina Vogrinke**, **Vokalna skupina Lijak 1883 - Vogrsko** in **Pihalni orkester Vogrsko**. Zvoki pihal, trobil, zborovsko petje in uigranost nastopajočih so skupaj spletili pravo zvočno preprogo, na kateri so obiskovalci lahko sedeli in preprosto uživali v trenutku.

Sledila je zabava s plesom. Skupina **Belle de Jour** je s svojo glasbo napolnila prostor in ljudi popeljala v plesne ritme, ki so odmevali pozno v noč.

Krajevni praznik na Vogrskem je znova dokazal, da lepota ni vedno v veličastnem in zapletenem. Prav nasprotno – včasih je dovolj preprost večer, poln domačih

obrazov, pristnega klepeta in glasbe naših ljudi. Takrat se zavemo, da se imamo lahko res lepo in prav to je tisto, kar šteje. •

 Veronika Šuligoj
 Arhiv PO Vogrsko

Kultura nas plemeniti in povezuje

Na gradu Štanjel so ob stoletnici rojstva velikega pesnika, esejista in misleca Cirila Zlobca predstavili pesniško zbirko izbranih sonetov *Ob mrzli reki*, ki jo je njegovemu spominu posvetil pesnik in esejist **Radivoj Pahor**. V prenovljeni in lično urejeni dvorani so številni ljubitelji žlahtne besede z zanimanjem prisluhnili predstavitvi izbranih pesmi, avtorjevim razmišljanjem, komentarjem pisca spremne besede, literarnega kritika prof. **Bojana Bratine**, in avtorju likovne opreme, slikarju **Milovanu Valiču**. Slovesnost je ubrano in domišljeno vodila pesnica iz Branika **Alja Furlan**, uvedel pa mladi glasbenik **Simon Tisel Zadnik**. Med obiskovalci, s katerimi smo skupaj počastili poezijo, umetnost in velikega vzornika, so bili še Štefanija Zlobec, snaha Cirila Zlobca, **Marko Rusjan**, državni sekretar na Ministrstvu za kulturo, in župan Občine Komen **Erik Modic**. S priložnostnim posegom je zbranim spregovoril tudi naš tržaški rojak **Marij Čuk**, odličen književnik in predsednik Društva slovenskih pisateljev.

Na predvečer Mohorjevega, renškega vaškega praznika, pa so oblikovalci omenjene pesniške zbirke (izbora iz knjige sonetov), izpeljali predstavitev tudi v avtorjevem domačem kraju. Drobnoknjižico

sestavlja triintrideset Pahorjevih sonetov, ki zajemajo snov iz domačih krajev od Renče do Gorice in od Trstelja do Trsta. Bojan Bratina, eden najboljših poznavalcev literarne ustvarjalnosti na zahodnem robu naše domovine, je spregovoril o Cirilu Zlobcu in o Radivojevi pesniški ustvarjalnosti, avtor pa je prebral in pokomentiral nekaj svojih pesmi.

Organizator dogodka, renško **Društvo KUL-TU-RA**, je pripravilo bogat spremljevalni spored, ki ga je pozorno spremljalo domače občinstvo. Prisotne je nagovorila predsednica društva **Vesna Pahor**, spregovorili pa so tudi župan Občine Renče-Vogrsko **Tarik Žigon**, predsednik KS Renče **Alan Čoha** in vodja strokovnih služb Goriške knjižnice **Saša Vidmar**. V dvorani je bila na ogled razstava likovne sekcije domačega kulturnega društva, ki že vrsto let uspešno deluje pod vodstvom **Heme Jakin** in mentorstvom **Jane Dolenc**. Obiskovalci smo si lahko ogledali slike na temo vrtnic in kratek pregled zbranega gradiva spominov, ki so ga Renčani prinesli v domačo knjižnico.

Kulturni program v renški kulturni dvorani je vseboval tudi prispevek iz **Doma upokoencev Gradišče nad Prvačino**, kjer si že vrsto let prizadevajo za ohranjanje osebno doživetih zgodb stanovalcev. Želijo tudi, da se pričevanja zberejo in prenašajo na mlajše rodove. Stanovalci zelo radi pripovedujejo o življenju nekoč in ga primerjajo z današnjim. Na pobudo Goriške knjižnice Franceta Bevka je nastal projekt, ko so učenci osnovne šole spra-

Bojan Bratina

Radivoj Pahor

Renče, 11.7.2025

ševali nonote in none o življenju v preteklosti, v domu upokojencev pa so zbrali pripovedi domačinov, ki sedaj tam bivajo. Izsledke omenjenega projekta, zbrane v lični knjižici *Spomini z domačega praga*, je predstavila **Dragana Marošević**, prizadevna vodja številnih aktivnosti, ki se odvijajo v gradiškem domu upokojencev. Otroci renškega vrtca in učenci osnovne šole so z risbami obogatili omenjeno publikacijo in tudi prizorišče prireditve, mladostno ustvarjalnost in igrivost pa so na odru kulturne dvorane pričarale učenke Osnovne šole Renče **Maša, Asja, Žanet in Kaja**. Pod mentorskim vodstvom učiteljice **Mojce Saksida** so v sproščenem in navdušeno sprejetem nastopu ubrano zapele in zaplesale.

Mnogi obiskovalci prireditve so se po zaključku zadržali v prijazni družbi prijateljev, gostov iz Štarancana in sovaščanov, se pomenkovali o tem in onem

in z veseljem pristavili, da je bil večer prijeten, s kulturnimi vsebinami izpolnjen dogodek, ki ga bomo ohranili v lepem spominu. ●

✍ Neva Pahor
📷 Bogo Rusjan

Mohorjevo 2025

Tudi letos je **Krajevna skupnost Renče** poskrbela, da smo 11. in 12. julija skupaj praznovali krajevni praznik – Mohorjevo. Dogodki so potekali v znamenju druženja, kulture, športa in kulinaričnih doživetij, obisk pa je bil znova zelo dober.

Petkov kulturni uvod

Praznovanje se je začelo v petek s kulturnim programom, ki sta ga soorganizirala **Društvo KUL-TU-RA Renče** in **Knjižnica Renče**. Ob tej priložnosti smo obeležili delno prenovitev knjižnice, ki je bila izvedena

s podporo investicijskih sredstev **Krajevne skupnosti Renče**. V knjižnici je potekal dan odprtih vrat, ko so vsi novi člani lahko prejeli brezplačno članarino. Že pred tem se je zbiralo gradivo na temo »Renče skozi čas«, sama razstava na to temo pa je bila postavljena v kulturni dvorani, kjer je potekal tudi literarni večer. Na ogled so bile razglednice Renč iz različnih obdobij, ki so zelo nazorno pokazale zgodovino in sam razvoj kraja. Zbiranje gradiva pa še vedno poteka, zato so vsi krajani vabljeni, da prispevajo svoj delež k skupnemu spominu.

Vrhunec kulturnega večera je bil literarni dogodek s predstavitev pesniške zbirke **Radivoja Pahorja Ob mrzli reki**. Za

prijetno vzdušje so s pesmijo in plesom poskrbele učenke **Osnovne šole Renče**, ki so programu dodale mladostno svežino.

Športno sobotno jutro

Sobota se je začela športno – z že tradicionalnim kolesarskim jurišem na Trstelj, ki ga organizira Društvo KUL-TU-RA Renče. Letos se je prireditve udeležilo rekordno število kolesarjev, kar kaže, da je dogodek zelo lepo sprejet in udeležencem predstavlja tako športni izziv kot tudi priložnost za druženje z športnimi kolegi.

Popoldansko druženje na starem placu

Osrednje dogajanje sobotnega popoldneva je bila predstavitev zaselkov, ki predstavlja srce praznika. Tema letošnjega druženja je bila »jedi na *ruso*« – v stilu renškega grba. Vsi zaselki so se zares potrudili: pripravili so obilico kulinarčnih dobrot, bogato okrasili mize in dokazali, da je moč kraja v sodelovanju in povezovanju. Po okušanju strokovne komisije so bili prav vsi zaselki razglašeni za zmagovalce.

Poleg kulinarčnih doživetij so obiskovalci lahko sodelovali v *šacanju* na stari vagi, kjer je bil tokratni izziv paleta cementa, preizkušali srečo v srečelovu, sodelovali v turnirju briškule in si ogledali dirkalno in terensko vozilo državnih prvakov **Vasje** in **Erika** s sovoznikoma. Gasilsko društvo je pripravilo zabaven poligon z igrami za otroke, ki so se lahko zabavali tudi v ustvarjalnem otroškem kotičku. Dogajanje so popestrile stojnice s kolicami, sladkorno peno, medenimi izdelki in drugimi dobrotami.

Zaključek v znamenju glasbe

Večer je pripadel glasbi in plesu. Na odru sta navdušila skupina **Gas Kras** in priljubljena pevka **Tanja Žagar**, ki sta s pesmijo poskrbeli za pravo praznično vzdušje in ples za vse generacije.

Mohorjevo je tudi letos dokazalo, da je več kot le krajevni praznik – je priložnost za povezovanje krajanov, krepitev skupnosti in ponosno predstavitev naše kulturne in kulinarčne dediščine.

Ob tej priložnosti se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so pripomogli k organizaciji praznika: Društvu KUL-TU-RA Renče, Knjižnici Renče, Osnovni šoli Renče in **Prosto-voljnemu gasilskemu društvu Renče-Vogrsko**. Posebna zahvala gre krajanom za trud in ustvarjalnost, ki so ju pokazali pri pripravi jedi in okrasitvi stojnic, vsem, ki so prispevali za srečelov, ter bližnjim stanovalcem trga za strpnost in razumevanje v času dogajanja.

Prazniki v Renčah so postali res lepi dogodki, ki povezujejo in razveselijo – in že komaj čakamo naslednjo edicijo. •

in Krajevna skupnost Renče

Tradicionalni tokrat že deseti kolesarski Juriš na Trstelj

Kot vsako leto smo se tudi letos v **Društvu KUL-TU-RA Renče** odločili, da organiziramo kolesarski podvig. Kljub času vrhunca dopustov in dokajšnje zahtevnosti dirke iz Renč na Trstelj (v osmih kilometrih vzpona je treba premagati 500 metrov višinske razlike) se je na startu dirke v julijskem sobotnem jutru zbralo 50 kolesarjev. Dirka, ki je nastala na pobudo nekdanjega predsednika krajevne skupnosti Renče in današnjega svetnika Občine Renče-Vogrsko **Boruta Zorna**, je sedaj že tradicionalni kolesarski vzpon, letos že deseti.

Povzetek iz *Primorskih novic*

»Vrh so krojili znani obrazi s primorskimi tekem slovenskega pokala za rekreativce in veterane. Odličja so po vrsti osvojili Italijani **Elia Carta** (čas 20 minut in 24 sekund), **Roberto Vidoni** (21,22) in **Paolo Calza** (22,26). Nosilca brona je odločil šele ogled video posnetka, saj je enak čas dosegel tudi **Robert Likar** iz KK Izvir Vipava.

Prvi kilometer – med protokolarnim in tekmovalnim startom – je na čelu kolone na starinskem kolesu in v starodobnih oblačilih vozil domačin **Veljko Špacapan**, sicer upokojeni strojevodja in ljubiteljski zbiralec stare tehnike, ki je o svoji opremi povedal: »Gre za kolo avstro-ogrske vojske in za civilna oblačila iz leta 1914. Do kolesa sem prišel pred leti, ko je na Goriškem še delovalo društvo za obujanje tradicij Soške fronte, katerega član sem bil, in smo z njim gostovali v Benešovu na Češkem, kjer imajo tudi muzej prve svetovne vojne. Pred muzejem je bilo razstavljeno to kolo. Po spletu srečnih okoliščin sem ga lahko odpeljal domov. Bilo je odlično ohranjeno, še z originalno torbo za depeše in z vojaškim daljnogledom. Potrebovalo je le malo čiščenja in vzdrževanja. Zamenjati sem moral samo pnevmatike.»

Po končanem naporu smo jih pred zdravstvenim domom pričakali s toplim obrokom in pijačo. Najboljši trije v vsaki kategoriji in absolutni zmagovalci so prejeli posebne nagrade.

Kolesarje je pozdravil in nagovoril Borut Zorn, ki je še vedno med organizatorji in je skupaj z Vesno Pahor podeljeval nagrade.

V sproščenem vzdušju je dan prijetno minil. Vidimo se naslednje leto. ●

Zahvala

Posebej bi se radi zahvalili vsem sponzorjem, društvom in prostovoljcem, ki so pomagali pri izvedbi dogodka. Hvala. Brez vas nam ne bi uspelo.

- Glavni sponzor: Goriške opekarne
- PGD Renče-Vogrsko
- Krajevna skupnost Renče
- Društvo KUL-TU-RA Renče
- Občina Renče-Vogrsko

Vesna Pahor
 Primorske novice, arhiv KS Renč

Naj dodamo, da je Veljko s takšnim kolesom veteran-skim letom navkljub in brez prestav – z nekaj vmesne hoje – prišel tudi na cilj dirke.

Spoštovanja vreden starodobnik je bil tudi 80-letni Italijan **Sergio Zuccon**, ki se je udeležil vseh desetih dosedanjih vzponov na Trstelj. Zmogel je tudi letošnjega in ni bil zadnji v koloni. Za svojo prizadevnost je iz rok predsednice društva – organizatorja – **Vesne Pahor** prejel posebno nagrado. »

Krajevni praznik Bukovica in Volčje Drage

V Bukovici in Volčji Dragi smo 20. septembra slovesno obeležili krajevni praznik, ki ga posvečamo spominu na tragične dogodke, ki so se zgodili 19. septembra leta 1943, ko je okupator požgal vas in usmrtil nedolžne talce. Ta dan se je globoko vtisnil v kolektivni spomin naših ljudi in postal temelj za praznik kot opomin in spoštovanje do vseh, ki so umrli, trpeli ali bili preganjani.

Slovesnost je bila obogatena s kulturnim programom. Prvi so na oder stopili člani otroškega pevskega zbora **Kričači**, ki so pod vodstvom **Adrijane Černic Lazić** in **Katarine Tischer Gregorič** s svojim prešernim petjem napolnili dvorano z vedrino in iskrenostjo. V recitalu sta **Karmen Vidmar** in **Mirko Rovnan** s šepetom in kričanjem ustvarila dramatičen preplet bolečine spomina in ponosa na prehojeno pot, hkrati pa opozorila na nevarnost pozabe in izkrivljanja zgodovine s poudarkom, da moramo resnico o preteklosti ohranjati in prenašati naprej kot zagotovilo, da se tragični dogodki ne bodo ponovili. Besedilo recitala je napisala **Irena Rovnan**, ki je celoten program tudi oblikovala in povezovala.

V nagovoru je predsednica sveta krajevnih skupnosti **Tanja Vodopivec** poudarila, da je mir največja vrednota in da se začne pri vsakem posamezniku. Le s strpnostjo, sočutjem, odprtostjo do sočloveka in spoštljivim dialogom lahko gradimo pravičnejši in varnejši svet. Župan **Tarik Žigon** je v svojem nagovoru posebej izpostavil, da trpljenje in žrtve naših ljudi niso bile zaman. Poudaril je, da bi bili naši predniki ponosni na vse, kar je bilo po vojni zgrajeno in doseženo – na obnovo vasi, razvoj kraja in na to, da današnje generacije živijo v miru in svobodi.

S svojo predstavo je občinstvo navdušila **Folklorna skupina Kal nad Kanalom**. V replikah kalskih *tahmašnih* gvantov izpred prve svetovne vojne so folklorniki ob spremljavi godcev zaplesali stare kalske plese in jih veselo prepletali z ljudsko pesmijo, šegami, navadami in narečno besedo.

Ob tem prazničnem večeru smo posebno pozornost namenili tudi krajanom, ki letos praznujejo visok življenjski jubilej in so s svojim življenjskim delom, modrostjo in predanostjo pomembno doprinesli k kakovosti življenja v skupnosti. Čestitali smo **Mariji Makuc** in **Nadji Pregelj**, ki letos praznujeta 80 let ter **Silviji Trampuž**, **Mihaeli Vrtovec**, **Celestini Furlan**, **Silvi Merljak**, **Mariji Vidi**

Malalan in **Jordanu Petrovčiču**, ki letos praznujejo 90 let.

Po zaključku kulturne prireditve se je druženje nadaljevalo v sproščenem vzdušju, kar je še enkrat potrdilo pomen praznika kot priložnosti utrjevanja povezanosti v skupnosti.

Tanja Vodopivec

Praznik se nadaljuje ...

In včeraj ni danes in danes ni jutri, le še spomini ohranjajo svetost preteklosti, medtem ko pajek plete pajčevino laži, v kateri se vedno ujame človekov obraz.

A jutri je nov dan, dan, ko smo se poklonili padlim žrtvam in talcem pri spomeniku NOB v Bukovici in vsem na glas povedali, da danes, ko polagamo venec, ne polagamo cvetja na grob, polagamo cvetje na srca naroda, kajti vsak venec je klic: »Ne pozabi!« Predsednik Združenja borcev za vrednote NOB Bukovica-Volčja Draga **Tomaž Krivec** pa se je v nedeljo, 21. septembra, dotaknil storjene globlje krivice slovenskemu narodu s sprejetjem resolucije v evropskem parlamentu o spominu na žrtve povojnega komunističnega obdobja.

Takole je zapisal:

Drage krajanke in krajani, tovarišice in tovariši, zbrali smo se, da obeležimo krajevni praznik in se poklonimo spominu na požig naših dveh vasi. Dogodek, ki se je zgodil pred 82 leti, je bil eden izmed tistih, ki so za vedno zaznamovali Bukovico in Volčjo Drago – zaznamovali pa so tudi slovenski narod. Goreče hiše, razseljene družine, trpljenje in solze so bili cena svobode, ki jo danes uživamo.

Toda kljub temu da je od teh dogodkov minilo več kot osem desetletij, se naša polpretekla zgodovina še vedno uporablja kot orožje v političnih bojih. Namesto da bi bila temelj skupnega spomina in most sodelovanja, se jo poskuša relativizirati, popačiti in celo zanikati.

Na julijski seji letos je bila sprejeta peticija o polpretekli zgodovini, ki jo je pripravil zgodovinar **dr. Mitja Ferenc**, v evropski prostor pa plasirala evropska poslanca na listi SDS **dr. Milan Zver** in **Romana Tomc**. Peticija poskuša ustvariti vtis, da je narodnoosvobodilni boj, ki je bil bistvo naše zgodovinske odločitve za preživetje, nekaj spornega, nekaj, kar bi bilo treba obsojati. To je nevaren poskus izkrivljanja dejstev in brisanja spomina.

In dejstva so jasna. V NOB je padlo 28.500 partizanov, življenje je izgubilo tudi okrog 3500 aktivistov OF in še okrog 1900 drugih

sodelavcev. Nemci so povzročili 31.000 smrti, skupaj s protipartizanskimi enotami še dodatnih 6200 smrti, domobranci pa še 1600 smrti. Neznano ostaja število ljudi, ki so bili ob pomoči domačih izdajalcev deportirani v koncentracijska taborišča, kjer jih je večina končala v smrti. Te številke niso zgolj zgodovina – so bolečina, so resnica, so neizbrisen pečat na našem narodu.

Pozabili pa smo tudi na nekaj, kar bi moralo biti samoumevno: partizani nimajo svojega spominskega dneva. Ljudje, ki so za svobodo dali največ, kar so imeli – svoje življenje – še vedno nimajo dneva, da bi se jim Slovenija kot država uradno poklonila. Dan borca iz prejšnjega sistema je ukinila Demosova oblast.

Prav zato so danes še toliko bolj dragocene besede **dr. Spomenke Hribar**, ki je avgusta v *Svobodni besedi* in ostalih slovenskih strankarsko neodvisnih medijih jasno in pogumno napisala: zgodovina je zgodovina – z vsemi svojimi sencami in težkimi stranpotmi, a bistveno je, da je bil upor proti okupatorju pravičen, legitimen in nujen. Slovenski partizanski boj je bil del velike evropske zgodbe upora proti fašizmu in nacizmu, ne pa zgodovinska anomalija, kot bi nam danes nekateri radi vsilili.

Hribarjeva nas opominja, da izdajalci lastnega naroda nikoli ne morejo stati ob boku tistim, ki so za svobodo dali življenje. Njene besede so preproste, a močne: »Sram naj

vas bo!« – sram naj bo tiste, ki skušajo razvrednotiti žrtve, ki so omogočile, da danes živimo v svobodni, demokratični in evropski Sloveniji.

Drage krajanke in krajani, danes stojimo tukaj ne samo kot dediči bolečega spomina, temveč kot nosilci odgovornosti, da se resnica ne pozabi in ne izkrivlja. Naša naloga je, da ohranimo dostojanstvo zgodovinskega spomina in da jasno povemo: svoboda, ki jo imamo, ni padla z neba – bila je izborjena.

Zato danes, ko obeležujemo krajevni praznik, obudimo spomin na požig naših dveh vasi in poboja talcev, poklonimo se pogumnim ljudem, ki so kljub trpljenju vztrajali, in ponosno recimo skupaj z dr. Spomenko Hribar: »Sram naj vas bo!«

 Tomaž Krivec

Opomba:

Članek vsebuje citat Spomenke Hribar. Ob vsem tem se poraja vprašanje, le kaj žene človeka v tako veliko sovraštvo do lastnega naroda. Ali še vedno nismo prerasli Prešernovega Krsta pri Savici, saj tega, kar ste storili svoji državi in svojemu narodu, ne bo mogoče popraviti, zato lahko še enkrat poudarimo, SRAM NAJ VAS BO! •

 Irena Rován

 Jože Ropoša, Bogo Rusjan

Pomahali smo vrtcu v slovo

Na zadnji vrtčevski dan na Vogrskem so otroci vrtcu pomahali v slovo in zakorakali novim izzivom naproti.

Ob koncu vrtčevskega leta je bilo v našem vrtcu na Vogrskem še posebej čustveno – kar devet otrok je zadnjič pomahalo svoji skupini, vzgojiteljicam in mlajšim prijateljem v vrtcu ter se podalo na zaslužene počitnice. Njihov zadnji dan je bil poln smeha, lepih spominov in simboličnega slovesnega trenutka, ko so se poslovili od vrtčevskih dni in se skupaj fotografirali na stopnišču, po katerem bodo od sedaj naprej stopali v šolo.

Čeprav je slovo od vrtca za marsikoga pomenilo velik korak, verjamemo, da so

nanj pripravljeni in da že pogumno stopajo novim znanjem naproti.

Maverick, Teja, Aleks, Filip, Maribel, Jaka, Tinej, Agata in Zala – želimo vam uspešno, pogumno in radovedno šolsko pot. Naj bo za vas šola prostor veselja, novih prijateljstev in nepozabnih dogodivščin. Naj vas znanje navdušuje in naj vas nikoli ne bo strah vprašati, raziskovati in sanjati. •

✍ Neja Podgornik
📷 osebni arhiv Martina J.

Poleteli smo v novo šolsko leto

Padalka **Sofija** je ravno na prvi šolski dan pristala prav pred podružnično šolo na Vogrskem, kjer je bilo pod lipo zbranih devet bodočih prvošolcev in njihovih staršev.

Šolarji so jih sprejeli z aplavzom v špalirju. Polet se je slovesno začel s himno, nadaljeval s programom otroškega

pevskega zbora, recitatorji in plesalci plesne šole **E11 plesna scena**. Vrhunec je dosegel s težko pričakovanim sprejemom prvošolcev.

Prisotne so nagovorili vodja šole **Nadja Pahor Bizjak**, ravnateljica **Aleša Velikonja** in župan **Tarik Žigon**. Vodstvo šole in strokovni delavci podružnice smo se zahvalili **Vladki Gal Janeš** za dolgoletno

sodelovanje. Likovni izdelki učencev jo bodo spominjali na grajsko Vogrinsko šolo in skupna doživetja.

Vsem želimo miren let brez turbulenc. •

✍ Helena Hvala Prah, Nadja Pahor Bizjak
📷 arhiv POŠ Vogrsko

Spet v šolo

Na dvorišču pred **OŠ Renče** se je že od zgodnjih jutranjih ur nabirala pisana množica majhnih in velikih šolarjev, pa tudi tistih najmlajših, ki so šolski prag tisti dan prestopili prvič. Ob 8. uri se je začel težko pričakovani dogodek – sprejem prvošolcev.

Zbrane je najprej pozdravila vršilka dolžnosti ravnateljice **Tjaša Petrovčič**, med točkami kulturnega programa naših učencev je spodbudne misli vsem šolarjem, delavcem šole in staršem namenil tudi župan Občine Renče-Vogrsko **Tarik Žigon**.

V nadaljevanju pa so devetošolci in devetošolke prvošolce opremili z rumenimi ruticami in slovenskimi zastavicami, ki jih je vsem slovenskim prvošolcem podarila Slovenska vojska.

In tako so devetošolci prvošolce prijeli za roke in jih prvič popeljali čez šolski prag. Za njimi so že po znanih poteh vstopili še ostali učenci in šolsko leto se je začelo zares.

Naj bo prijazno, prizanesljivo in polno pravih izzivov za vse. •

Mojca Saksida
 arhiv OŠ Renče

Z nasmehom v šolske dni na POŠ Bukovica

Naša **Podružnična osnovna šola Bukovica** je letošnje šolsko leto bogatejša za pet prvošolcev.

Vsaka šola je svet zase, ki zaživi prve dni septembra in ugasne konec junija. V tem svetu veljajo določena pravila, obveznosti, pa tudi prijetnosti, ki se nam za vse življenje vtisnejo v spomin. Le kdo bi jih lahko pozabil?

Novo svežino in toplino temu svetu prinašajo prvošolci, otroci, ki so prvič prestopili šolski prag. Iz varnega vrtčevskega zavetja so se v ponedeljek, 1. septembra, naenkrat znašli pred velikimi vrati. Pred vrati šole sta jih pozdravila v. d. ravnateljice in župan, učenci POŠ Bukovica pa so pripravili čudovit glasbeno kulturni program.

Seveda pa šole ni brez učiteljic. Z rumenimi ruticami okrog vratu so prvošolci ob zvoku slavnostne koračnice in spremstvu

drugošolcev in njihove učiteljice **Rebeke** zakorakali skozi vrata šole v skrbno urejeno in prav zanje pripravljeno učilnico. Tam so jim drugošolci razkazali učilnico, v kateri bodo skupaj z njimi v kombiniranem oddelku nabirali nova znanja v pozitivnem in sproščenem učnem okolju.

V učilnici pa je prvošolce čakalo prav posebno pravljico vzdušje, saj jim je 4. razred pripravil predstavo z naslovom Pikapolonica in pikice. Po predstavi je prvošolčke čakalo sladko presenečenje – sladoled. Svoj prvi šolski dan pa so zaključili z likovno delavnico, kjer so izdelali spominček na prvi šolski dan –

čisto svojo papirnato pikapolonico, ki jim bo nosila srečo vse šolske dni.

Kako pa se je prvošolčkom vtisnil v spomin prvi šolski dan? •

Rebeka Simsič
 arhiv POŠ Bukovica

Projekt Širimo solidarnost

Na **OŠ Renče** smo se v lanskem šolskem letu v okviru dejavnosti Prostovoljstva prijavili na projekt Društva Humanitas Širimo solidarnost kot del projekta Erasmus+, ki se izvaja v Franciji, Španiji, na Poljskem, Hrvaškem, v Italiji in Sloveniji.

Cilj projekta je bil spodbuditi mlade k razmisleku o diskriminaciji, duševnem zdravju, družbeni neenakosti, boju proti rasizmu, enakosti spolov in svetovnem miru. Delo je potekalo v obliki delavnic, znotraj katerih smo se o temah pogovarjali, jih umeščali v aktualne kontekste, razmišljali o dejavnostih, ki bi vodile k odpravljanju omenjenih perečih težav naše družbe.

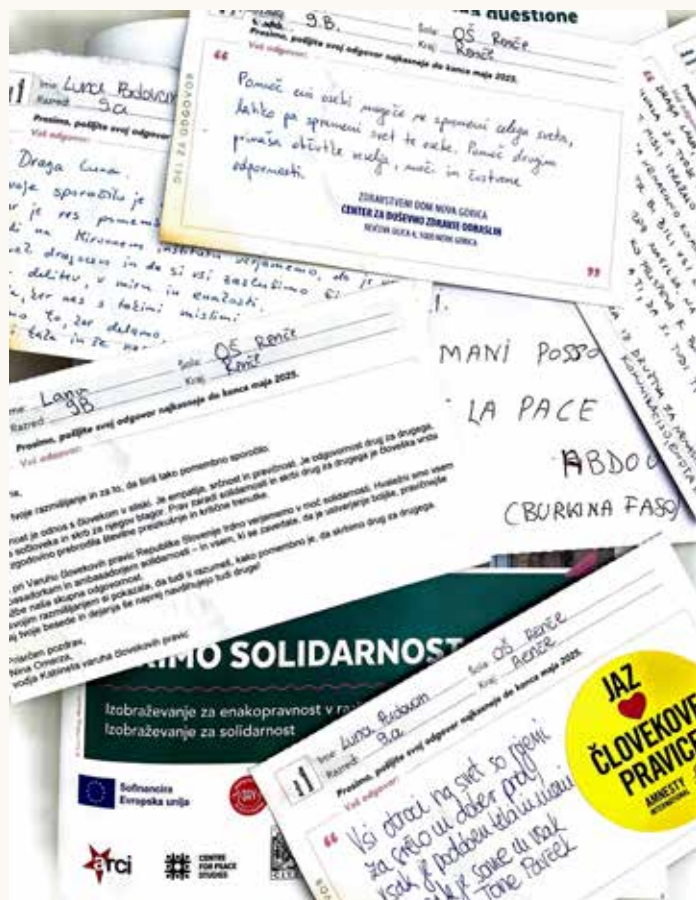
Nadaljnje delo je potekalo ob analizi fotografij priznanih mednarodnih fotografov, ki smo jih v okviru projekta prejeli s strani Društva Humanitas. Ob vsaki fotografiji, ki so se navezovala na zgoraj omenjenih šest iztočnic, so mladi razmišljali, analizirali elemente fotografije, jim dodajali zgodbo, kontekst, v katerem so nastale, hkrati pa so se ob pogovorih porajale vedno nove teme, vprašanja in možnosti za raziskovanje.

Eden od ciljev projekta je bil, da učenci v delavnici kreativnega pisanja tvorijo sporočila solidarnosti v raznih oblikah, ki jih nato zapišejo na s strani Društva Humanitas vnaprej poslane razglednice, poiščejo ustrezne naslovnike, inštitucije in odpošljejo. Izmed mnogih nastalih zapisov smo se odločili za deset razglednic, ki smo jih po pošti poslali izbranim naslovnikom: Občini Renče-Vogrsko, Mirovnemu

inštitutu, Društvu za nenasilno komunikacijo, Raziskovalnemu inštitutu 8. marec, varuhu človekovih pravic, OZRK Nova Gorica, Amnesty International Slovenije, UNICEF Slovenije, Centru za duševno zdravje odraslih Nova Gorica in Psihiatrični bolnišnici Idrija.

Vsi skupaj smo bili zelo veseli odzivov, ki nam jih je poslalo kar šest od desetih naslovnikov – na razglednicah projekta je namreč prostor za naslovnikov odgovor. Eno razglednico pa smo prejeli celo iz tujine, iz Italije, in nanjo tudi odgovorili.

Učenci so bili posebej motivirani za fotografski natečaj, ki je potekal znotraj projekta. Učenci so v skupinah ustvarili kar nekaj fotografij, končno pa smo se odločili za fotografijo starejše občanke na poti iz trgovine ob pomoči dveh najstnic, ki smo jo podnaslovili »Z vama zmorem še vedno sama«. Ta fotografija je bila izmed vseh sodelujočih šol izbrana v skupino petih najboljših, ki so jih ocenjevali učenci na Poljskem. Žal nismo dobili prve nagrade, pač pa drugo mesto, a vendar je bil sam proces razmišljanja in ustvarjalnega nastajanja za učence izjemnega pomena.

Ocenjujem, da je projekt Širimo solidarnost pripomogel k razmišljanju mladih o temah, ki se dotikajo prav vsakega od nas in o katerih je treba še veliko reči, še več pa narediti, da bomo lahko rekli, da smo drug z drugim solidarni, da opazimo, se odzovemo in stremimo k družbi, kjer je vsak človek dragocen v svetu, v katerem živimo skupaj – brez delitev, v miru in enakosti. •

Mojca Saksida, vodja projekta Širimo Solidarnost
 arhiv OŠ Renče

Škuljaški izziv in zaključek šolskega leta na POŠ Vogrsko

In kot bi mignil, se je tudi prejšnje šolsko leto zaključilo. Tako kot vsako leto smo se učiteljice **POŠ Vogrsko** tudi letos potrudile, da nam bo zaključek vsem ostal v nepozabnem spominu. Na pomoč

so nam letos priskočili škuljači iz **Društva Škulja**, s katerim že več let zgledno sodelujemo. Skupaj nam je uspelo ustvariti nepozabno zabavno popoldne. Zbrali smo se pod viaduktom na igrišču za škuljanje.

Program smo oblikovale učiteljice skupaj z učenci 5. razreda, ki so nas zapuščali in v letošnjem šolskem letu odšli v Šempeter. Pevski zbor je razveselil s pesmicami, petošolci pa so nas nasmejali z nekaj domiselniimi prigradami, ki so jih skuhal v času šolanja na Vogrskem. Pa si jih še sami preberite:

- »V 1. razredu smo kdaj *falili* moški in ženski WC in malo potrebo opravili v napačnem.«
- »Učiteljica nam je preveč zaupala, med pisanjem testa smo si kakšen rezultat pokazali z rokami.«
- »Če je učiteljica predolgo odlašala s tem, da nam pove, koliko smo pisali, smo med odmorom, ko je ni bilo v razredu, poiskali teste in jih pogledali.«
- »Zanimalo nas je, kje se sliši zvonec, ki je pri vhodu v šolo, to smo testirali tako, da je eden izmed nas pozvonil, ostali pa so pozorno poslušali.«
- »Učiteljice za rojstni dan prinesejo slaščice za sodelavke, včasih je kakšna končala v našem želodcu.«

Škuljaški izziv pa smo prepustili škuljačem in njihova predanost se je res izkazala. Razdelili so nas v tekmovalne skupine in tekma se je začela. Sodelovali smo prav vsi otroci, starši in učiteljice. In tekma ni

tekma, če na kocu ne prejmeš priznanja. Tudi na to niso pozabili. Hvala vam.

Da pa je bilo vse res popolno, ste poskrbeli vi, starši, in nas razveselili s svojimi »vstopnicami«. Ob klepetu in pokušanju dobrot smo se zadržali vse do večera.

Vsem iskrena hvala za prijetno druženje in pozitivno energijo, ki ste jo prinesli. •

Tekst: Helena Hvala Prah
 Jernej Krašovec

ŠPORT IN REKREACIJA

Mednarodni turnir reprezentanc v škuljanju

V soboto, 7. junija, se je v Biljah odvijal mednarodni turnir reprezentanc v škuljanju. Na turnirju, ki spada pod okrilje Škuljaške zveze Slovenije, sta organizacijo celotnega dogodka prevzela **ŠD Škulja Vogrsko** in **ŠD Kagho Bilje**. Na turnirju so sodelovale reprezentance Slovenije, Italije, Bosne in Hercegovine ter Hrvaške.

Končni vrstni red:

- 1. mesto: Hrvaška
- 2. mesto: Slovenija
- 3. mesto: Italija
- 4. mesto: BIH

Poleg reprezentančnih tekem je potekala tudi predstavitev škuljanja, kjer se je lahko vsak obiskovalec preizkusil v škuljanju in to z različnimi škuljami. Razstavljene so bile škulje iz lesa, kamna, cegla (opeke), aluminija. Predstavitve škuljanja smo organizirali ŠD Škulja Vogrsko. Predstavljali smo tudi našo občino, Občino Renče-Vogrsko, obiskovalcem smo nudili gradivo naše občine in tudi Vipavske doline.

Po končanem rednem delu tekmovanja je sledila podelitev medalj in nato v zelo lepem vzdušju druženje s člani reprezentanc in obiskovalci.

Zahvaljujemo se **Občini Renče-Vogrsko** za vso podporo pri organizaciji dogodka in vsem ostalim donatorjem. •

in **ŠD Škulja Vogrsko**

Gibanje je veselje: ŠD Partizan Renče tudi na Vogrskem

Športno društvo Partizan Renče se je z veseljem odzvalo našemu povabilu in kljub začetnim oviram vložilo vse moči, da pripravi čudovito vadbo za otroke, stare od 3 do 7 let, pri nas na Vogrskem. Kljub temu da smo z vadbo začeli skoraj že sredi šolskega leta, je bila udeležba nad pričakovanji, še več, pridružili so se nam tudi otroci iz drugih krajev.

Srčni vaditeljici **Ivana** in **Urška** sta otroke popeljali v svet gibanja, jih navdušili nad športno-gimnastičnimi elementi, učili so delovanja, dela v skupini in pomena zdravega življenjskega sloga. Otroci so skozi

igro osvojili mnogo spretnosti in naredili velik korak v svojem gibalnem razvoju.

Veseli nas, da so člani ŠD Partizan prišli med nas in s seboj prinesli del bogate tradicije športne gimnastike, ki v Renčah živi že vrsto let – sedaj pa jo uspešno delijo tudi z nami. Še posebej razveseljuje je dejstvo, da se bo vadba nadaljevala tudi v tem šolskem letu, prihaja pa tudi vadba za tiste najmlajše, ki prve elemente gibanja spoznava skupaj s starši.

Poleg vadbe je društvo v poletnem času med 14. in 19. julijem organiziralo tudi brezplačno počitniško varstvo na Vogrskem. Otroci so teden preživali na svežem zraku, veliko so se razgibavali, tekmovali v raznih disciplinah, ustvarjali in se v vročini hladili z vodnimi

igrami. Obiskali so tudi plezalno steno v Šempetru, razveselil pa jih je tudi obisk gasilcev. Preživeli so resnično zabaven teden in obenem storili še veliko dobrega za svoje telo, za kar gre zahvala tudi **Poloni** in **Elis**, vaditeljicama iz društva.

Za konec iskrena zahvala predsedniku društva **Igorju** in vaditeljicama Urški in Ivani za preteklo sezono ter celotnemu društvu Partizan, ker bogatijo naš krajevni vsakdan ter našim otrokom podarjajo nepozabne izkušnje in zdrav začetek poti skozi otroštvo tudi v tem šolskem letu. •

 Neja Podgornik
 arhiv ŠD Partizan Renče in osebni arhiv
Neja Podgornik

Partizančkov počitnice 2025

Tudi letos so v društvu **ŠD Partizan Renče** tako kot že nekaj preteklih let potekale Partizančkov počitnice. Posebnost letošnjega leta je bila, da so bile počitnice za starše popolnoma brezplačne, saj jih je financiralo Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Po odzivih otrok lahko rečemo, da so bile počitnice res pestre, zabavne in polne novih doživetij. Vsaka skupina je obiskala plezalni center v Šempetru, kjer so se otroci preizkusili v različnih plezalnih ve-

ščinah, obiskali so tudi **PGD Renče-Vogrsko**, ustvarjali v likovnih delavnicah, risali, barvali, izdelovali različne izdelke, skakali na trampolinih, se hladili pri vodnih igrah in raziskovali naravo ob reki Vipavi. Vsak dan je prinesel nove dogodivščine, smeh in nepozabne spomine.

Organizatorji verjamemo, da so Partizanč-kove počitnice otrokom pričarale teden veselja, ustvarjalnosti in gibanja ter da se bodo v prihodnjih letih z veseljem vračali po nove zgodbe in izkušnje. ●

 Asta Rojc
 arhiv ŠD Partizan Renče

Reprezentančne priprave na veliki prožni ponjavi

V začetku avgusta je **Športno društvo Partizan Renče** že tradicionalno gostilo reprezentančne priprave v skokih na veliki prožni ponjavi. Priprav so se udeležili tekmovalci iz **ŠD Partizan Renče**, **ŠD Sokol Bežigrad**, **TŠD Orehovlje** in **Freestyle Celje**.

Priprave je vodil priznani italijanski trener **Flavio Canone**, ki se je kot tekmovalec v preteklosti večkrat udeležil olimpijskih iger. Treningi so potekali dvakrat na dan po tri ure. Zadnji dan pa smo se po treningu družili še ob pikniku. Na pripravah

smo se naučili kar nekaj novih skokov in že komaj čakamo, da vam jih pokažemo na tekmovanju. ●

 Urša Vrbec in
Jurij Arčon
 arhiv ŠD Partizan Renče

Poletni utrip Nogometnega društva Renče

Renška nogometna zelenica Branka Turela v Športnem parku Renče je spet polno zaživela. Na odlično pripravljenem igrišču v popoldanskem času vadijo mladi fantje in dekleta nogometne šole, zvečer trenira članska ekipa, dvakrat tedensko pa se pod sojem žarometov zabavajo tudi člani veteranske ekipe **ND Renče**.

Mladinska šola ND Renče – prihodnost nogometa v naši občini

Novo sezono smo začeli sredi avgusta in že zdaj je jasno, da je zanimanje za nogomet v Renčah veliko. Število vpisanih otrok vztrajno raste, kar je najboljša priznanje našemu delu in dokaz, da ND Renče postaja pravo središče nogometne vzgoje. Igralci v naši mladinski šoli se odlično razvijajo – tako tehnično kot osebnostno – saj nogomet pri nas ni le šport, temveč tudi šola prijateljstva, discipline in ekipnega duha.

V prihajajoči sezoni 2025/26 bomo nastopali s štirimi selekcijami (U7, U9, U11 in U13). Naš cilj je, da se število otrok še poveča, hkrati pa si želimo boljših pogojev za delo, da bomo lahko nekoč imeli tudi starejše starostne kategorije, ki jih sedaj pošiljamo v druge klube zaradi nezadostnih pogojev za kvalitetno izvajanje trenajnega procesa. Za razliko od številnih drugih klubov v regiji v Renčah nimamo na razpolago telovadnice za vadbo v

zimskem času in pomožnega igrišča, zato smo primorani treninge izvajati v sosednjih občinah. Prepričani pa smo, da bomo s podporo lokalne skupnosti v prihodnosti ustvarili še boljše pogoje, saj si to naši otroci nedvomno zaslužijo.

ND Renče je klub prihodnosti, kjer se ustvarjajo nova prijateljstva, kjer se kalijo nogometni talenti in kjer vlada nepopisna športna energija. Vabimo vse otroke, ki želijo postati del naše nogometne zgodbe, da se nam pridružijo – naj bo to sezona, v kateri bo nogomet v Renčah zablestel še močneje.

Sodelovanje na junijskih turnirjih

Sezono 2024/25 smo sklenili na najlepši možen način – z nizom turnirjev v Ajdovščini, Tolminu, Šempasu, Komnu, Vipavi in italijanski Gorici, kjer so naše ekipe U7, U9, U11 in U13 prikazale izjemne igre in dosegle odlične rezultate. Naši fantje in dekleta so dokazali, da se lahko z vztrajnim delom in predanostjo enakovredno kosajo z najboljšimi ekipami iz širše regije.

Zaključek nogometne sezone 2024/25

Sredi junija smo v velikem slogu zaključili nogometno sezono 2024/25 z nepozabnim piknikom vseh generacij: fantov in deklet ekip ND Renče U7, U9, U10, U11 in U13, članske in veteranske ekipe. Poleg nogometne tekme med starši in otroki je bilo še veliko ostalega dogajanja in predvsem zabave.

Članska ekipa ND Renče

Fantje ekipe ND Renče pod taktirko trenerja **Lucija Slokarja** so v pretekli sezoni nastopanja v EPNL osvojili odlično drugo mesto, kar je največji uspeh članske ekipe v zadnjih 23 letih. Krasila jih je dinamična in napadalna igra z veliko doseženimi goli, ki so poskrbeli za zadovoljne nogometaše

Veteranska ekipa ND Renče

Veterani ND Renče so poleg rednega treniranja dvakrat tedensko uspeli izvesti tudi delovno akcijo urejanja nogometnega igrišča, klubskih prostorov in okolice sedeža nogometnega društva. Skupaj z nekaterimi nogometaši in podporniki kluba smo 14. junija izvedli kar 10-urno delovno akcijo z vsemi nujnimi vzdrževalnim deli in poskrbeli za lepši izgled klubskih prostorov.

Ker: »Mi smo Renče.«

in ND Renče

ter navijače in gledalce. V ekipi sta prisotna pozitiven naboj in medsebojno prijateljstvo. V novo sezono vstopajo z veliko motivacije, dragocenimi izkušnjami in željo po uvrstitvi na vrhu prvenstvene lestvice. V zelo močni konkurenci 16 ekip iz celotne Primorske bodo poskušali

vnovčiti svoje znanje, željo in medsebojno povezanost za doseganje čim boljših rezultatov. Z domačo zmago proti Košani v 1. krogu EPNL so svoje znanje in ambicije potrdili tudi na igrišču.

NOGOMETNO DRUŠTVO RENČE

VPISUJE NOVE ČLANE IN ČLANICE

STOPITE V SVET NOGOMETNE ČAROVNJE

Matevž: 031 704 599
 nd.rence2000@gmail.com
 @ndrence
 nd_rence

NE ZAMUDI PRILOŽNOSTI, DA POSTANEŠ DEL NAŠE NOGOMETNE DRUŽINE! 🏆

ND RENČE

Vpisujemo fante in punce vseh starosti, ki želijo izboljšati svoje nogometne spretnosti in se zabavati

INFO:

ND.RENCE2000@GMAIL.COM

TEL: 031 704 599

SE VIDIMO NA IGRIŠČU!

vrednote: disciplina, prijateljstvo, graditev medsebojnih odnosov, sodelovanje

Aktivnosti v Kotalkarskem klubu Renče v poletnem delu tekmovalne sezone

Tekmovalci in tekmovalke so se vso zimo intenzivno pripravljali in posledično v tekmovalnem delu sezone pridno žanjejo sadove svojega dela. Že v pomladanski del sezone so vstopili z visokimi cilji in samozavestno, kar se je odrazilo na čisto vseh tekmovanjih, kjer smo nastopili. V nadaljevanju sezone se je nivo pripravljenosti le še dvignil in tako so se iz tekmovanja v tekmovalne dobre uvrstitve stopnjevale. Po najvišjih mestih smo posegli na čisto vseh tekmovanjih tako v individualni konkurenci kot v razvrstitvah klubov in lahko smo zelo zadovoljni z dosežki. Čeprav je del tekmovalne sezone še pred nami, lahko že sedaj rečemo, da gre za našo najboljšo tekmovalno sezono v pokovdnem obdobju. Udeležbo in dosežene rezultate na pomembnejših tekmovanjih, ki so se odvijala na mednarodnih prizoriščih in doma, podajamo v nadaljevanju v kronološkem zaporedju dogodkov.

Pokal Sedmak Bressan – 23. do 24. maj – Opčine, Italija

Med najpomembnejša mednarodna tekmovanja, ki so organizirana v spomladansko-poletnem času na svetovnem in evropskem nivoju, sodi tekmovalje za svetovni pokal *World Cup International Series*, o katerem smo že poročali v prejšnjem sestavku. Ker se tekmovanja udeležijo tekmovalci iz vseh celin in oddaljenih držav, so organizatorji ob bok tega tekmovanja postavili še mednarodno tekmovalje *Trofeo Sedmak Bressan*, na katerem so lahko nastopili tekmovalci v imenu klubov, a so zaradi velikega zani-

manja klubi lahko nastopili le z omejenim številom najboljših tekmovalcev.

Za naš klub so na tem tekmovanju nastopile mlajše deklice: **Ela Stibilj**, **Keli Ludvik** in **Špela Fornazarič**, ki so se v zelo močni konkurenci zavihtele na peto, deveto in 23. mesto. Med starejšimi dečki je zmago slavil **Nace Blažica**, med juniorkami pa je **Maja Corsi** z zelo dobro odpeljanim programom ugnala vse konkurentke.

S svojimi dosežki so ponovno potrdili naša prepričanja o marljivosti in kako le s trdim delom pridemo daleč in do uspehov. In da je temu res tako, so potrdili uspešni nastopi, ki jim ni bilo videti konca v juniju.

Pokal Zvezda 2025, 1. junij – Trzin

V lepi, povsem obnovljeni dvorani v Trzinu je Kotalkarski klub Zvezda organiziral prvo tekmovalje za Pokal Zvezda. Tekmovanja smo se udeležili s kar številčno zasedbo in se v čisto vseh kategorijah, kjer smo nastopili, tudi zavihteli na stopničke, predvsem pa so se vsi naši tekmovalci v svojih kategorijah uvrstili med deset najboljših.

Med najmlajšimi je bila v kategoriji cici-bank **Leja Jerič** tretja, v kategoriji mlajših deklic so na stopničke stopile **Ela Stibilj**, **Keli Ludvik** in **Brina Munihi**, takoj za njimi pa so se uvrstile še **Ester Božič**, **Špela Fornazarič**, **Emi Ferfolja** in **Aria Zorn**. V kategoriji starejših deklic je **Klara Uršič** osvojila tretje mesto, **Zaja Rusjan**, **Tara Vončina**, **Ela Ferfolja**, **Nika Fornazarič**

in **Tais Ličen** pa so se razvrstile od četrtega do devetega mesta. Prav tako uspešne so bile kadetinke, kjer sta **Anea Zorn** in **Belen Žorž** osvojili drugo in tretje mesto, **Ema Masten**, **Sara Stibilj** in **Tinkara Polanc** pa so bile peta, šesta in deveta.

Gradisca Trofeo Paulin 2025, 5. do 8. junij – Gradisca d'Isonzo, Italija

In že smo se naslednji teden preselili ponovno v Italijo na večje mednarodno tekmovalje z visokim številom udeležencev. Za nas je bilo to kar zahtevno tekmovalje, saj so nekatere tekmovalke tekmoval v dveh disciplinah, in sicer v prostem kotalkanju, ki je v Sloveniji že zelo dobro poznano, in v plesnem kotalkanju, v katerem se v zadnjem času urijo in tekmujejo, v tako imenovani zvrsti umetnostnega kotalkanja *solo dance*. In

Al Trofeo Paulin-Pugliese brillano le rotelle di Rence

Il podio con le atlete di Rence, Azzurra e Aquila Bianca sono state le protagoniste della gara di pattinaggio artistico a rotelle, che si è svolta a Gradisca d'Isonzo. Le ragazze del club Kotalkarski klub Zvezda hanno brillato con le loro performance, conquistando diversi posti d'onore. La gara è stata organizzata dal Comune di Gradisca d'Isonzo e ha visto la partecipazione di molte atlete di diverse nazionalità. Le ragazze di Rence hanno dimostrato un alto livello di abilità e tecnica, conquistando il primo e il secondo posto. Le ragazze di Azzurra e Aquila Bianca hanno anche ottenuto ottimi risultati, dimostrando il loro talento e la loro dedizione allo sport.

čepprav se komaj tretje leto učijo te zvrsti, so uspešno nastopile in v skupini minis v zelo številčni skupini dosegle naslednje uvrstitve: Brina Munih je bila peta, Ester Božič šesta, Keli Ludvik osma, Ela Stibilj deseta, **Zarja Repše** dvanajsta, Aria Zorn trinajsta, Špela Fornazarič štirinajsta, **Žanet Šinigoj** petnajsta in **Maja Nikolič** sedemnajsta. Zelo dobro sta se odrezali Zaja Rusjan med starejšimi deklicami kot osmouvrščena in **Tina Uršič** med mladinkami, ki je le za las zgrešila stopničke.

Že naslednji dan so tekmovalke nastopile tudi v disciplini prostega kotalkanja in z odlično odpeljanimi programi dobesedno presenetile vse. V kategoriji minis A je Emi Ferfolja osvojila srebrno kolajno, med tekmovalkami skupine minis B pa sta bili najboljši Ela Stibilj z zmago in Keli Ludvik s tretjim mestom, takoj za njima pa so se zvrstile še Špela Fornazarič, Ester Božič, Brina Munih, Zarja Repše in Aria Zorn. Med mladinkami je blestela **Sara Žbogar Fajt** in osvojila drugo mesto.

Veliko presenečenje pa je sledilo čisto na koncu štiridnevnega tekmovanja, ki se je zaključilo z razvrstitvijo najboljših klubov v obeh kotalkarskih zvrsteh. Presrečni smo bili že ob doseženem sedmem mestu v za nas povsem novi disciplini *solo dance*, neizmerno veselje pa je sledilo ob klubski zmagi v disciplini prostega kotalkanja, ko smo premagali vse najboljše klube iz kotalkarsko močne pokrajine Friuli Venezia Giulia, ki šteje več kot tisoč registriranih klubov. Da pa to ni bilo dovolj, je veliko piko na i postavil še skupni rezultat obeh

razvrstitev, ki nam je prinesel naslov absolutnega zmagovalca med vsemi sodelujočimi klubi. Neizmerno ponosni smo na rezultate naših tekmovalcev in kako zelo smo bili opaženi. Članek v športni rubriki poznane italijanskega časnika *Il Piccolo* je naslednji dan ovekovečil naše rezultate z naslovom *All trofeo Paulin brillano le rotelle di Renče* in nas še posebej izpostavil, kar je za nas izrednega pomena in zelo, zelo spodbudno, saj smo pri medijih v Sloveniji kot neolimpijski šport kar malo zapostavljeni in ostajamo kljub izjemnim rezultatom neopaženi.

World Cup International Series – ais final 2025 – 12. do 14. junij – Reggio Emilia, Italija

Tekmovanje predstavlja zaključni del tekmovanja, ki so potekala v okviru *World Cup International Series* na več celinah, v finalni del pa se je uvrstilo le deset najboljših. Tekmovalci so se tekmovanja lahko udeležili s posebnim povabilom svetovne kotalkarske zveze, ki sta ga za Slovenijo prejela naša trenutno najboljša tekmovalka Maja Corsi v kategoriji mladink in **Stefan Tomsič** iz zamejstva v kategoriji članov.

Kljub temu da je imela Maja v zimsko pomladanskem pripravljalnem obdobju nekoliko težav, ji ni zmanjkalo želje in zagnanosti v času tekmovalne sezone. S trdim delom je poizkusila nadoknaditi izgubljeni obseg treningov in dvigniti nivo pripravljenosti na najvišjega. In

ponovno se je dokazala, zbrala je svoje misli, se soočila z vsemi skritimi strahovi in dosegla dovolj visok nivo kotalkanja, da se je zavihtela med peterico najboljših in s tem potrdila svoj *ranking* med prvimi petimi tudi na tem najvišjem tekmovanju za svetovni pokal, kar je izjemen rezultat. Ponovno je potrdila eno naših pravil, ki jim sledimo: Vse je v glavi! – »Če želi športnik izboljšati svojo športno zmogljivost, mora najprej premagati tok svojih misli. Ko zmaga v borbi s svojimi mislimi, se lahko uspešno bori tudi na tekmovanju.« (M. P.)

29. Pokal Pirueta – 14. junij – Domžale

Z nekoliko manj številčno ekipo sedmih tekmovalk smo se udeležili tekmovanja za Pokal Slovenije, ki ga je organiziral Kotalkarski klub Pirueta na domačem tekmovališču v Domžalah. Čeprav manj številčni smo tudi tokrat zelo uspešno zastopali barve kluba.

V najmlajši kategoriji je bila **Lea Jerič** bronasta, med starejšimi deklicami so bile Tara Vončina, Nika Fornazarič in **Vita Furlan** četrta, peta in šesta. V kategoriji kadetinj je Sara Stibilj osvojila srebrno kolajno, Ema Masten in Belen Žorž pa sta bili sedma in osma. Vse tekmovalke so uspele ohraniti ravnotežje in so se pogumno zoperstavile težki betonski podlagi, ki je nismo vajeni, saj že dolgo ne tekmuje mo več na betonu. Pokazale so, da se z vztrajnostjo daleč pride – »Življenje je kot vožnja s kolesom. Če želiš ohraniti ravnotežje, moraš nadaljevati vožnjo.« (A. Š.)

Amfora Pula, 19. do 22. junij – Pulj, Hrvaška

In prišlo je dolgo pričakovano tekmovanje v Pulju. Kar nekaj let se nismo uspeli udeležiti pomembnega mednarodnega tekmovanja, ki ga organizira Kotalkarski klub Uljanik Pula tik pred pričetkom šolskih počitnic, saj je tekmovanje v zadnjih letih časovno sovpadalo z našim državnim prvenstvom, zato naša udeležba v Pulju ni bila mogoča. Smo pa ohranjali prelepe spomine na predkovidni čas, ko smo se tekmovanja redno udeleževali in po pravilu vedno posegali po najvišjih mestih. In tudi letos je bilo tako.

Tekmovanja smo se udeležili v velikem številu, saj nam organizator kljub velikemu številu prijavljenih tekmovalcev ni omejil števila prijav. Veselil se je naše udeležbe in Majo Corsi povabil, da na večerni zaključni prireditvi izvede svoj revialni nastop. Vse naše tekmovalke so blestele, čisto vsem so uspeli najboljši letošnji nastopi. Prav tako je Maja po odličnem tekmovalnem popoldnevu tudi večerni nastop odpeljala brezhibno. Izvedla je vse najtežje trojne skoke, pa čeprav ob revijalnih nastopih ni mogoče pred nastopom opraviti kratkega ogrevanja. To je bil naš vikend, poln uspehov in veselja ob lepih predstavah.

Med cicibankami se je v zelo številčni konkurenci na zmagovalno stopničko zavihtela Lea Jerič. Mlajše deklice so bile razred zase in so premagale vso konkurenco, saj so se razvrstile od prvega do desetega mesta. Zmagala je Keli Ludvik, ob njej sta na drugi in tretji stopnički stali Brina Munih in Ela Stibilj, sledile pa so jim Ester Božič, Špela Fornazarič, Aria Zorn, Zarja Repše in Emi Ferfolja. V kategoriji starejših deklic A je bila srebrna Vita Furlan. Med starejšimi deklicami nadaljevalnega nivoja je bila najboljša Tara Vončina, bronasta je bila Tais

Ličen, tik za njo sta bili Nika Fornazarič in Ela Ferfolja. V najvišji kategoriji starejših deklic je srebro osvojila Zaja Rusjan. Med kadetinjami prvega nivoja je bila Tinkara Polanc četrta, v skupini kadetinj najvišji novo pa so dekleta za las zgrešila stopničke in so se Anea Zorn, Belen Žorž, Sara Stibilj in Ema Masten uvrstile od četrtega do osmega mesta. V najstarejših kategorijah je bil zmagovalni oder ponovno naš. **Kaja Bizjak** je slavila zmago med mlajšimi mladinkami, Maja Corsi je dosegla najvišje možne točke v kategoriji mladink, **Ivana Štrukelj** je utrjevala program pred bližnjim državnim prvenstvom in zmagala v kategoriji članic. Vse mlajše tekmovalke, ki vadijo plesno kotalkanje so nastopile tudi v *solo dance* disciplini in zelo dobro odpeljale neobvezen prosti ples iz tega sklopa. V po številu tekmovalk zelo ve-

tnica za zagnanost v zadnjem tednu pred državnim prvenstvom. Ob tem je večdnevno tekmovanje ponudilo tudi priliko za druženje vseh skupaj in sproščen družinski zaključek vikenda ob morju. Ob zaključku tekmovanja smo kot najuspešnejši klub od organizatorja prejeli posebno priznanje, na kar smo zelo ponosni.

Državno prvenstvo 2025, 27. do 29. junij – Šempeter pri Gorici

Državno prvenstvo je prvič potekalo v športnem centru v Šempetru pri Gorici v organizaciji Kotalkarskega kluba Kristal. Dvorana je velika in primerna za tovrstno tekmovanje. Podlaga dopušča izvedbo zelo dobrih nastopov, v katerih smo neizmerno uživali, ob sicer neizprosni vročini, ki je vztrajala vse dni tekmovanja na najvišji možni ravni. A naši tekmovalci se niso pustili zmeti, prvenstva smo se udeležili z

likih skupinah so se vse uspeli uvrstiti med prvih deset ali v prvo polovico uvrščenih.

Tekmovanje je za vse predstavljalo lep preizkus, saj je bilo še zadnje pred državnim prvenstvom in ker je večina nastopila zelo dobro, je bila to odlična popo-

daleč največjim številom tekmovalcev med vsemi klubi in čisto vsi so dali vse od sebe. Nastopali so z izjemno energijo, ki je krasila njihove nastope, čeprav so bili izvajani v težkih temperaturnih razmerah. Pokazali so vse kar znajo in še več. In ker so se vsi potrudili po svojih najboljših močeh, lahko rečemo, da so vsi zmagali. Naša bera je bila res izjemna, tekmovalke in tekmovalci so osvojili kar deset zlatih medalj, trikrat so stopili na drugo stopničko in štirikrat na tretjo, tudi ostale uvrstitve so bile vse znotraj desetih najboljših, kar dvajset uvrstitev je bilo od četrtega do devetega mesta.

Med najmlajšimi je tretje mesto osvojila Lea Jerič, ki je le za malenkost zaostala za prvouvrščeno. V kategoriji mlajših deklic pa so stopničke osvojile vse tri naše tekmovalke, in sicer je državna prvakinja postala Ema Stibilj, druga je bila Ester Božič, tretja pa Keli Ludvik, od četrtega mesta dalje pa so si sledile Špela Fornazarič, Brina Munih, Zarja Repše, Emi Ferfolja, Aria Zorn in Maja Nikolič. Med starejšimi dečki je oba svoja programa zelo dobro izvedel Nace Blažica in postal državni prvak. V isti starostni kategoriji je Zaja Rusjan osvojila bronasto kolajno, Tara Vončina, Ela Ferfolja, Nika Fornazarič in Tais Ličen so njen uspeh dopolnile z uvrstitvijo med deseterico. V kategoriji kadetinj je zmanjkalo malce športne sreče Belen Žorž, ki je le za las zgrešila tretje mesto, Sara Stibilj, Ema Masten in Anea Zorn so bile uvrščene tik za njo. V starejših kategorijah sta svoja programa imenitno odpeljali Sara Žbogar Fajt, ki je osvojila prvo mesto, in Kaja Bizjak, srebrna med mlajšimi mladinkami. Razred zase je bila na tekmovanju med mladinkami Maja Corsi z izjemno dobro odpeljanim programom in čudovito energijo, s katero je napolnila dvorano ob svojem izvajanju, ter skupnim dosežkom točk, ki na naših tekmovanjih od sedaj še ni bil dosežen. V članski kategoriji pa smo se veselili zlatega odličja in čudovito izpeljanega programa Ivane Štrukelj, ki ob zahtevnem študiju v Ljubljani uspe najti tudi dragoceni čas za treninge, prav tako smo ponosni na četrto mesto maturantke **Eni Zorn**, ki je kljub maturi zmogla tudi lepo nastopiti.

Vsa lepota tega športa se še dodatno pokaže ob izvajanju nastopov v disciplini **solo dance**, kjer so nežnost, posluš za glasbo in kompleksni plesni gibi še toliko bolj izpostavljeni. Tekmovanje je zahtevno, izvaja se v obliki obveznih plesov in prostega plesa, za kar so potrebne najmanj tri koreografije, in navdušeni smo bili nad videnim. Izjemen napredek je bil viden pri dekletih tako v tehničnem kot umetniškem delu izvajanja, v čisto vseh kategorijah. Med mlajšimi deklicami je zlato kolajno osvojila Keli Ludvik, srebrno Ela Stibilj, bronasto pa Brina Munih, od četrtega mesta dalje so si sledile Špela Fornazarič, Ester Božič, Zarja Repše, Aria Zorn, Žanet Šinigoj in Maja Nikolič. Med starejšimi deklicami je zmago slavila Zaja Rusjan. Čudovito so programe odplesale **Ajda Pahor** in Tina Uršič, prvo in drugouvrščeni mladinki, ter zmagovalka v članski kategoriji **Lana Pregelj**, za kar so bile tudi nagrajene z bučnimi aplavzi. Brez besed pa vedno ostanemo ob izvajanju našega članskega kvarteta Renqua. Ivana Štrukelj, **Urška Furlani**, Lana Pregelj in **Mia**

Primožič so bile prava paša za oči.

Gre za čudovito generacijo, ki zelo zavzeto vadi in to se na tekmovanjih pozna, njeni programi so izjemni. Skozi celotno tekmovalno sezono si želi napredovati bolj in bolj. In ves trud je bil poplačan, ne le s številnimi kolajnami, ki so bile osvojene, pač pa z bleščečimi nastopi, ki smo jim bili priča tekom tekmovanja.

Evropsko prvenstvo 2025, 5. do 7. september – Opčine, Italija

Najuspešnejša slovenska umetnostna kotalkarica Maja Corsi je kot edina predstavica Slovenije nastopila na Evropskem prvenstvu v umetnostnem kotalkanju, ki se je tokrat odvijalo v kraju Opčine nad Trstom v Italiji v času od 2. do 13. septembra. Prizorišča tekmovanja so se veselili Majini domači, saj je potekalo v rojstnem kraju njene mame in v organizaciji kluba Športno društvo Polet, katerega ustanovitelj je bil predavnimi leti tudi njen pradedek. Še posebej pa smo bili bližine prizorišča veseli člani **Kotalkarskega kluba Renče**, ki smo lahko Majo spodbujali neposredno s tribun.

Na evropskem prvenstvu, ki je potekalo za kategorije mladincev, mladink ter članov in članic so sodelovali predstavniki kar 22 držav. Maja se je kosala z najboljšimi iz Evrope v kategoriji mladink. Zelo dobro je izkoristila poletno pripravljeno obdobje in je bila odlično pripravljena. S trenerko **Saro Pregelj** sta se podali novemu izzivu naproti z zelo težkima programoma in upali na popolnost izvedbe obeh programov ter posledično dobro uvrstitev v hudi konkurenci tekmovalk, ki prihajajo iz držav kotalkarskih velesil, kot so Italija, Španija in Portugalska. Maja je prvenstvo pričela z odličnim nastopom v kratkem programu, ki ga je izvedla brez napak in se s četrtnim rezultatom uvrstila med najboljšo peterico za finalni nastop v dolgem programu. V hudi konkurenci

zelo izenačenih tekmovalk je Maji z dobro odpeljanim dolгим programom uspelo obdržati uvrstitev med najboljšimi petimi in le manjše napake so jo oddaljile od dosega bronaste kolajne v skupnem seštevku, saj je za tretjeuvrščeno tekmovalko zaostala le za borih sedem točk.

V tednu po končanem tekmovanju smo člani Kotalkarskega kluba Renče Maji in Sari pripravili sprejem in se skupaj povesečili ob njunem izjemnem dosežku. Ta mladi tekmovalki predstavlja dobro popotnico za nastop na bližnjem svetovnem prvenstvu, ki se bo odvijalo na Kitajskem, kamor potujeta že čez slab mesec dni. Želimo jima, da Maja ohrani svojo odločnost in mirnost ter pokaže vse, kar zna, ter se s kančkom športne sreče zavihti med najboljše, kot ji je to že nekdaj uspelo na tekmovanjih najvišjih razsežnosti in nenazadnje na zadnjem EP.

Še pred odhodom na pot se je Maja tako kot vsi ostali člani našega kluba in številni tekmovalci iz sosednjih klubov s svojim nastopom poklonila svoji vzornici **Luciji Mlinarič** na Mednarodnem tekmovanju Lucijin Memorial, ki smo ga Luciji v spomin organizirali v času od 4. do 5. oktobra, v tednu njenega slovesa. ●

[Kotalkarski klub Renče](#)
 [arhiv KK Renče](#)

Vabljeni v prenovljene prostore Krajevne knjižnice Renče

Krajevna knjižnica Renče je ena od devetih krajevnih knjižnic Goriške knjižnice Franceta Bevka Nova Gorica. V letu 2025 smo, zahvaljujoč **Krajevni skupnosti Renče**, preuredili knjižnične prostore.

Prejeli smo novo veliko sprejemno mizo, obešalnik in stojalo za dežnike, na Oddelku za odrasle pa imamo dve novi vrtljivi stojali, na katerih so izpostavljene knjižne novosti. Prvi prostor, namenjen gradivu za najmlajše, smo opremili tako, da lahko v njem gostimo manjše razstave. Na oddelku za mlade v prvem nadstropju imamo dve novi stojali za knjižne novosti in veliko pisalno mizo s stoli. Nastal je prijeten prostor, kjer se otroci učijo, delajo domače naloge, se družijo in počutijo dobro. Prostori so z novimi osnovnimi sredstvi postali prijaznejši, dostopnejši in bolj funkcionalni ter kar vabijo k obisku.

Z oktobrom začnemo novo sezono pravljic za otroke, ki bodo potekale enkrat mesečno ob sredah ob 17. uri in trajale vse do maja 2026. Za izvedbo pravljicnih uric smo iz srca hvaležni dveh prostovoljkama, ki otrokom omogočata pravljlična potovanja na novih udobnih barvnih blazinah in mehki preprogi. S skupnimi močmi tako skrbimo za bralno kulturo pri najmlajših. Pravljici običajno sledi tematsko obarvana ustvarjalna delavnica za otroke. Če bi se kdo rad preizkusil v pripovedovanju pravljic, je prijazno vabljen, da nas obišče.

V začetku poletja smo pripravili dneve zbiranja spominov z naslovom »Zgodovina smo ljudje«, na katerih smo krajanke povabili, naj v domoznansko zbirko prispejajo gradivo, ki bogati arhivsko zgodbo

kraja. Krajanke lahko še vedno v knjižnico prinesejo stare razglednice ali fotografije, povezane z zgodovino Renč – mi jih bomo digitalizirali in izvirnik vrnili lastniku.

Odraslim uporabnikom bi želeli ponuditi družabna srečanja s pogovori o prebranih knjigah in knjižnih priporočilih. Če želite biti del takšnih srečanj, nas obiščite v knjižnici. Lepo vabljeni.

Krajevna knjižnica Renče je odprta ob ponedeljkih od 8. do 12. ure in ob sredah od 12. do 18. ure. V stik z nami lahko stopite po e-poštnem naslovu rence@gkfb.si ali po telefonu na 051 428 770. Z vami sva knjižničarki **Petra Bric** in **Maja Mihelič**, ki želiva, da se v knjižnici počutite dobro, saj je namenjena prav vam, krajanom. ●

Maja Mihelič
 arhiv Krajevna knjižnica Renče

Vokalna skupina Lijak 1883 – Vogrsko v novi pevski sezoni

Pevci iz **Vokalne skupine Lijak 1883 - Vogrsko** začenjajo novo pevsko sezono. Pripravljajo nov program, ki bo predstavljen na javnih koncertih. Posebno pozornost namenjajo martinovemu koncertu, ki bo v novembru.

Ob tej priložnosti vabimo nove pevce, ki bi se nam želeli pridružiti. •

 in Vokalna skupina Lijak 1883 - Vogrsko

Prihaja festival Pojmo (z)godbo!

Šolski pihalni orkester Vogrsko, sekcija Kulturno turističnega društva Vogrsko, letos ponovno organizira priljubljen festival Pojmo (z)godbo. Festival, ki se odvija vsaki dve leti, bo zopet združil otroke okoliških osnovnih šol, ki radi pojejo in se bodo preizkusili v petju ob spremljavi Šolskega pihalnega orkestra Vogrsko.

Ime festivala že samo pove, da se bo prepevalo zgodbo slovenskih popevk in to ob spremljavi godbe. Osnovnošolci so se lahko prijavi na avdicijo, ki je oktobra potekala v Zadržnem domu Vogrsko. Pevci finalisti pa se bodo predstavili na finalnem večeru festivala v nedeljo, 23. novembra, v Kulturnem domu Bukovica. Zmagovalca bo izbrala strokovna žirija, med katero bo sedela tudi znana slovenska pevka. Za svojega favorita pa boste lahko glasovali

tudi obiskovalci, saj bo podeljena nagrada občinstva.

Veseli smo, da vas lahko povabimo na letošnji festival, ki je že peti po vrsti – od prvega letos mineva natanko deset let. Obljubljamo vam lep večer, vabljeni. •

 Šolski pihalni orkester Vogrsko

KTD Vogrsko Šolski pihalni orkester Vogrsko

vabi na

finalni večer 5. pevskega festivala Pojmo (z)godbo,
ki bo v nedeljo, 23. 11. 2025, ob 17.00 uri,
v Kulturnem domu v Bukovici.

Sodelujejo:

finalisti izbora
Šolski pihalni orkester Vogrsko z gosti

Dogodek sofinancira občina Renče-Vogrsko

Gostovanje Pihalnega orkestra Vogrsko na prazniku grozdja v Staranzanu

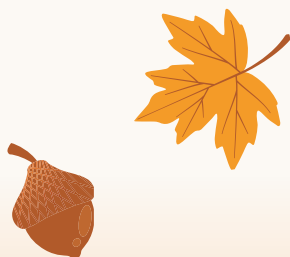
Pihalni orkester Vogrsko je zadnji teden avgusta zakorakal v novo godbeno sezono, ki prinaša veliko novih izzivov. V nedeljo, 7. septembra, so z glasbo popestrili praznik grozdja v Staranzanu v Italiji.

Gre za dogodek z namenom promocije podeželske kulture in lokalnega okolja. Na omenjenem festivalu praznujejo in prikazujejo tradicije podeželskega življenja – konec trdega dela v vinogradih in blaginjo letine. Povorka, v kateri so nastopili tudi članice in člani Pihalnega orkestra Vogrsko, se je pričela na kmetiji La Ferula in se je odvila skozi ulice Staranzana. Na paradi so se predstavili starodobni kmečki vozovi in traktorji. Poleg vogrinskega orkestra je v povorki nastopal tudi orkester iz Italije – **Banda di Turriaco**.

Po zaključeni povorki so godbeniki po mestu zaigrali še par skladb iz železnega repertoarja in navdušili zbrane obiskovalce dogodka. ●

✍ in 📷 Tina Saksida

Jožica Skomina, roj. Rusjan

Stkana vez ni le spomin

S trdno voljo in neomajno predanostjo se je Jožica septembra 2019 pridružila društvu. Že isto leto je opravila tečaj gasilca pripravnika, leta 2021 pa postala operativna gasilka. Leta 2023 je pridobila čin: Gasilec I. stopnje. Njena zagnanost je iz leta v leto rastla. Uspešno je zaključila kar dva tečaja: tečaj za prvega posredovalca in tečaj za nosilca izolirnega dihalnega aparata. Tako je postala prva in edina ženska v društvu s tovrstno opravljenim tečajem, na kar je bila tudi sama izredno ponosna. Leta 2023 je postala članica upravnega odbora in prevzela funkcijo blagajnika, ki jo je aktivno in vestno opravljala. Bila je prejemnica naslednjih gasilskih priznanj:

- društveno priznanje srebrna čelada Kras 2022 za aktivno sodelovanje pri intervencijah na Krasu,
- društveno priznanje za društveni razvoj in prepoznavnost društva v obdobju 2019–2024,
- priznanje Gasilske zveze III. stopnje.

Vse to priča o njeni strokovnosti in pogumu. Sodelovala je na skoraj vseh intervencijah, tudi najzahtevnejših Kras 2022, neurje 2023, Kras 2024, ter tako izkazala svojo trdno voljo, moč, in pripadnost našemu društvu. Redno se je udeleževala gasilskih vaj, društvenih dogodkov in strokovnih izobraževanj. Bila je tudi mentorica mladine: pogumna, vzorna, polna znanja in toplote, kar so najmlajši gasilci občudovali in posnemali.

Jožica ni bila samo gasilka. Skozi leta smo postali prijatelji, zaupniki, družina, ki skupaj doživi lepe in manj lepe trenutke. Stkali smo vez, ki je niti bolezen ne more uničiti.

Velik hvala izrekamo tebi in tvoji družini, ki te je nesebično delila z nami. Naj tvoj

duh živi v naših dejanjih, naši predanosti in skrbi drug za drugega – tako, kot si to počela ti. •

in gasilke in gasilci PGD Renče-Vogrsko

Nadaljevanje zgodbe slovenskega sokola Dragotina Arčona

Ko se danes spreha ob reki Vipavi, ga objemajo spomini na mladost. Po drugi svetovni vojni so v Renčah angleški vojaki ob jezu postavili improvizirano vaterpolo igrišče, kjer so mladi prvič začutili navdušenje nad igro. Leta 1952 so domačini odigrali prvo vaterpolo tekmo na Goriškem, kar je začetek lokalne tradicije. Pomagal je tudi fant **Večko**, ki je prihajal na počitnice v Renče. Otroštvo ob vodi pa ni bilo brez nevarnosti. **Dragotin Arčon** se je trikrat skoraj utopil, enkrat ga je v reko povlekla riba, drugič ga je zdrs odnesel čez jez, tretjič je padel s pomožnega mostu. In tako je šola življenja botrovala, da je kasneje postal učitelj plavanja in še več. Pod jezom je nastal otok Brodina, priljubljeno učno mesto za neplavalce, nad jezom pa so uredili kopališče s progami in vaterpolskim igriščem. Poseben čar so imeli trenutki, ko so odprli zapornice in se je reka spremenila v valovit poligon otroškega veselja. Vipava pa ni bila le prostor za učenje in igro, bila je tudi središče družabnega življenja. Na otoku so postavili leseno plesišče, *brear*, kjer so se poletni večeri polnili z glasbo, plesom in smehom. Plesišče je postalo znamenitost kraja in pomemben vir sredstev za društvo. In danes, ko poslušamo šumenje reke, se sprašujemo, ali se bodo stari časi še vrnili, časi, ko so otroci raje kot na morje zahajali k Vipavi, kjer so našli igro, prijateljstvo in svoj mali dom.

Zgodovina in razvoj društva

Ker so se športniki zaradi umazane vode morali odpovedati plavanju in vaterpolu, so se s še večjo voljo posvetili gimnastiki. Vadba je sprva potekala v društveni telovadnici, kjer so bili pogoji za delo gimnastike slabi, zato so morali nekatere nove elemente vaditi v Ljubljani. To se je odražalo tudi na rezultatih, ki pa so Drago-

tina spodbudili k novim idejam in kmalu obrodili sadove, saj je takratni cilj postal izgradnja nove telovadnice ob šoli. Stara telovadnica se je namreč zaradi dotrajanosti pričela podirati. Tedanji ravnatelj osnovne šole v Renčah **Jože Podbršek** je bil temu naklonjen. Dragotin je izdelal projektno nalogo za novo telovadnico, po kateri je bil izdelan tudi končni načrt. Nova telovadnica sicer ni bila prava gimnastična dvorana, a je omogočala montažo vsega gimnastičnega orodja, ki ga je bilo potrebno postavljati pred in po vadbi. Društvo je prodalo svojo staro telovadnico in kupnino vložilo v novo, hkrati pa so člani pomagali z različnimi prostovoljnimi deli pri urejanju okolice. Posebej se je angažiral Dragotinov brat **Boris**. Po selitvi v novo telovadnico je vadba zaživela v vsej svoji veličini. Pomagala sta tudi Dragotinova otroka **Jurij** in **Mojca**, ki sta se usposobila za gimnastičnega trenerja. Društvo je postalo zelo odmevno, število članov je hitro naraščalo, zato so morali vključevati tudi druge vaditelje. Ti niso bili naklonjeni prostovoljstvu in so zahtevali plačilo za delo. Dragotin ni želel prejemati nagrade zase; vsako prejeta nagrado je takoj vračal društvu, bodisi z nabavo dresov in trenirk, kritjem stroškov biltenov, pomočjo pri kritju vadbne otrok slabše stoječih družin ali z nabavo in pripravo priznanj za tekmovalne dosežke. Pri izdelavi biltenov je veliko pripomogel **Egon Pregelj**, dolgoletni načelnik društva, za kar mu je društvo še danes hvaležno. Dragotin je dolga leta organiziral novoletne telovadne akademije, kjer so otroci lahko pokazali sadove vloženega truda, za kar so bili nagrajeni z bučnim aplavzom in novoletnim darilom. Posebej ponosen je bil na povabilo, ko so člani društva v Renčah nastopali ob počastitvi vstopa Slovenije v Evropsko unijo. Na Bevkovem trgu je njihov program navdušil več kot tisoč gledalcev.

Po odhodu ravnatelja Podbrška se je sodelovanje s šolo poslabšalo. Novi ravnatelj je zahteval plačilo za uporabo telovadnice, kar je za društvo predstavljalo veliko breme. Mestna občina Nova Gorica ni bila dobronamerna s finančnimi sredstvi, a na srečo so mu finančno pomagali nekateri nekdanji vaterpolisti, ki so zasedali ključna delovna mesta v različnih podjetjih. Zaradi njihove dobrosrčnosti in razumevanja je društvo lahko nadaljevalo z vadbo, hkrati pa se je dejavnost razširila v Braniku, Komnu, Kostanjevici na Krasu in Mirnu. Kljub

Renče na Vipavi 15. avgust 1952-
spredaj: Alojz Ožbot, Anton Mozetič
Šavin Vičič, sredina: Arčon Ivan ml.,
Danilo Mozetič, Marjo Mozetič, Ivo
Pregelj, zadaj: Vlado Mozetič,
Franc Arčon, Viktor Pahor

Renče 9. 8. 1953 - vaterpolisti
pred treningom na Vipavi: Adolf
Pahor, Franc Arčon, Danilo Mozetič,
Ivan Arčon ml., Dušan Lukežič, Šavin
Vičič, Simon Vičič, Ivan Arčon st.,
Silvan Miljuž

finančnim težavam je kakovost gimnastične vadbe v tem obdobju močno narasla. Vrste so postajale številčnejše, otroci so dosegali odlične rezultate na državnem nivoju tako v moški kot ženski konkurenci. Vadba je potekala v veselem vzdušju in v skladu s sokolsko tradicijo. Neobremenjeni z dosežki so se otroci veselili vsakega nastopa – tako na tekmovanjih, prireditvah kot na tedenskih vajah. Njihov sokolski spremljevalni pozdrav je bil »zdravo«, nastope pa so vedno spremljali rdeče-beli dresi in slovenska glasba.

V obdobju razcveta gimnastike se je pričelo tudi z izgradnjo pokritega balinišča. Balinarska sekcija je takrat delovala v sklopu društva, zato so člani društva pri izgradnji prispevali v veliki meri. S pomočjo kontaktov pri SGP Gorica je Dragotin uspel pridobiti ogrodje hale za balinišče v Renčah. Velika zahvala gre **Danilu in Milošu Stepančiču**, nekdanjima vaterpolistoma, katerih oče je bil vodilni pri bivšem SGP Nova Gorica, za pridobljeno ogrodje. Dragotin je del sredstev za izgradnjo temeljev in montažno ogrodje pridobil kot takratni prostovoljni strokovni sodelavec odbora TKS Nova Gorica.

Včasih so največji dosežki tisti, ki jih ne merimo v medaljah ali nagradah, temveč

V Renčah na brodin 1957
bratrance vaterpolista Dragan Mozeš in Dragotin Arčona

v srcih ljudi, ki jih navdihujejo. Takšna je zgodba človeka, ki je desetletja svoj čas, energijo in srce posvetil športu in Sokolski zvezi Slovenije v Renčah in širše.

Ob ustanovitvi nove občine Renče-Vogrsko pa je doživel veliko razočaranje, ko odbor za šport ni dodelil sredstev društvu, ki jih je po pravilniku upravičeno pričakovalo. Njegov oster protest je privedel do posredovanja župana in popravka dotacije. Kljub njegovim dobronamernim prizadevanjem so ga takratni politiki, ki niso razumeli obsega in zahtevnosti prostovoljnega dela, skušali kaznovati. V resnici pa so kaznovali otroke, za katere je dolga leta prispeval tisoče ur prostovoljnega dela, da je društvo delovalo. Kljub razočaranju se ni zlomil. Ob odhodu Dragotina iz društva je to štel več kot 350 članov. Njegov odhod iz društva je pustil jasno sled, članstvo se je več kot prepolovilo, vadbe na gimnastičnih orodjih so izginile, mednarodni sokolski zleti pa so postali le spomin. Še vedno je iskal prostor za športno dejavnost, zato se je pridružil balinarjem, kjer pa je spet doživel nepričakovano nesoglasje, ki je še dodatno preizkusilo njegovo potrpežljivost in vztrajnost.

Toda njegove resnične moči ni mogel izbrisati nihče. V padcu je vedno vzplamtel nov plamen, med drugim tudi v Sokolski zvezi Slovenije. Kot slovenski sokol in izvoljeni načelnik je ustvarjal programe, pripravljal tekmovanja, povezoval društva po vsej Sloveniji in organiziral mednarodne zlete. Njegovo delo ni bilo le organizacijsko, bilo je srčno. Društvo je sodelovalo v Sokolski

TELOVADNO DRUŠTVO SOKOL GRADŠČE LETA 1913

1. vrsta, ležjo: Milan Kerševan (G), Franc Kerševan (G)
2. vrsta, sedjo: Viktor Adamč (Re), Rafael Volk, predbojnik (G), Josif Kerševan (G), Henrik Kodrič (Re), Franc Duričot vadišel (Re), Josif Stubej (G)
3. vrsta, stojjo: Edvard Kerševan (G), Andrej Žnidarž (G), Josip Kerševan (G), Ivan Kerševan (G), Rudolf Vizešin, vadišel (Re), Teodor Černe (G), Ivan Žnidarž (G), Edvard (Edla) Kerševan (Re), neznan
4. vrsta, zadaj: Kristjan Černe (G), Ivan Kerševan (G), Konstantin Kodrič (Re), Ivan Kerševan (Re), Julijan Černe (G), Angel Sulc (Re), neznan

zvezi Slovenije, ki jo je ustanovil in kjer je bil izvoljen za načelnika. Pripravil je tekmovalni program za značko »sokolček«, organiziral tekmovanja po Sloveniji in vključil društvo v mednarodne sokolske zlete, med drugim v Pragi in Dallasu, kjer so bili edini predstavniki Slovenije. Za svoje delo je prejel številna priznanja: diplome, plakete za 15-, 30-, 40- in 50-letno delo, spominsko plaketo za življenjsko delo, zlato plaketo KS Renče in srebrno plaketo Sokolske zveze Slovenije. Posebno je pa ponosen na zlato diplomu mednarodnega olimpijskega komiteja, ki je najvišje priznanje za prostovoljno delo v športu.

Zgodba Dragotina Arčona nas spominja, da pravo delo za skupnost ne pozna takojšnjih nagrad. Da vrednote, kot so predanost, skrb za druge in vztrajnost kljub oviram ostajajo svetilniki, ki osvetljujejo poti mladih in prihodnjih generacij. Renče in slovenski šport sta bogatejša zaradi njegovega truda, njegovega srca in njegovega zgleda.

V svetu, kjer se pogosto šteje le uspeh, je njegova življenjska zgodba opomnik, resnični uspeh je v tem, kolikšno sled v življenjih drugih puščamo in koliko ljudi smo navdihnili, da stopijo po naši poti.

Za konec pa še star pregovor, za vsakim uspešnim moškim stoji uspešna žena. Če pa je ta še sokolka in 55 let ob tebi, besede izginejo. •

Irena Rovani po pripovedi in pričevanju Dragotina Arčona
 Jože Ropoša, osebni arhiv

Renča, julij 1954 - prvenstvo okraja Gorica v plavanju na Vipavi

Maja Martinuč Bergoč

Moja specialistka leta 2025

Akcija Moj zdravnik, ki jo organizira revija *Viva*, je letos potekala že devetindvajsetič. Moj zdravnik je akcija, s katero pacienti iz vse Slovenije izbirajo zdravnice in zdravnike, ki jih najbolj cenijo zaradi strokovnosti, prisrčnosti, topline, razumevanja in empatije. Letos je laskavi naziv »Moja specialistka 2025« prejela nefrologinja **Maja Martinuč Bergoč**.

Podelitev priznanja je potekala v sredo, 11. junija, v Lutkovnem gledališču Ljubljana. Prireditelj je vodila televizijska voditeljica **Bernarda Žarn**. Maja Martinuč Bergoč, dr. med., spec. nefrologije, je zaposlena v Dializnem centru Kobarid, kjer je strokovna vodja centra. Nefrologija je veja medicine, ki se ukvarja z boleznijo ledvic. Natančneje se ukvarja z diagnostičiranjem, preprečevanjem in zdravljenjem simptomov bolezni ledvic in sečil, ki se lahko kažejo kot pogosto uriniranje, uhanje urina, pekoč občutek pri odvajanju urina, spremenjena barva urina, otekanje ali povišan krvni tlak, kakor tudi kronična ledvična bolezen, nefrolitiaz (to je pojav kamnov na ledvicah), zamenjavo ledvic z dializo (ledvična nadomestna terapija) in presaditvijo ledvic.

V pogovoru mi je Maja povedala, da jo je vedno privlačilo in zanimalo, kako kaj deluje, kako potekajo procesi v telesu in naravi ter je zato v šoli imela zelo rada biologijo, pa tudi kemijo in fiziko. Kot najstnica pa se je navduševala, da bi

postala vojaški pilot, a je končala na medicini. Otroška leta je preživela v Bukovici, kjer je tudi obiskovala nižje razrede osnovne šole, potem pa je nadaljevala osnovnošolsko izobraževanje v Renčah. Po končani osnovni šoli se je vpisala na škofijsko gimnazijo v Vipavi, ki jo je končala z odliko. Šolanje je nadaljevala na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani. Po končanem šolanju na univerzi pa je opravila še specializacijo. Do leta 2022 je delala v šempetrski bolnici v internistični službi, nato pa se je zaposlila v dializnem centru v Kobaridu.

Živi v Volčji Dragi, kjer se je poročila in ima sina **Blaža**. V prostem času, seveda, kolikor ji službene obveznosti to dopuščajo, rada riše, igra kitaro, poje v **Vokalni skupini Glas** iz Bilj, pa tudi v cerkvenem pevskem zboru iz Bukovice. Rada tudi z družino potuje po tujih neznanih krajih, spoznava nove ljudi in običaje. Redno se tudi ukvarja s športom, saj ji to

vrne moči in napolni baterije pa napor-nem dnevu.

Maji za vse njene dosedanje uspehe lahko samo čestitamo. In lahko smo ponosni, da imamo med nami tako krajanko. •

✍️ Jože Ropoša
📷 Maja Martinuč Bergoč

Raznolik dan gasilske mladine PGD Renče Vogrsko v Čepovanu – prijateljstvo, igre in tradicija

V soboto, 7. junija, smo se člani gasilskega krožka, gasilska mladina in njihovi mentorji **PGD Renče-Vogrsko** z avtobusom odpravili na zaključni izlet v Čepovan, kjer so nas na šolskem igrišču toplo pričakali mladi člani in mentorji **PGD Čepovan**.

Mentorji gasilskega društva so za nas pripravili raznolik program. Najprej smo se na poligonu, razdeljeni v manjše ekipe, preizkusili v izzivih: prenos vode s kolesom, prenos žogic v vedru po vrvi in metanje žog v koš. Nadaljevali smo s preizkusom, ali smo še večji hoje s hoduljami, igranju pisma in ristanca. Kot se spodobi za pravi zaključek na igrišču, je sledila tudi nogometna tekma, kjer smo z veliko smeha in timskega duha zaključili naš prvi del druženja.

Po opravljenih izzivih smo se sprehodili skozi vas do gasilskega doma, kjer so nas čakali slastni čevapčiči in hrenovke, skrbno pripravljene s strani članov tamkajšnjega društva.

Po kosilu smo druženje nadaljevali v sproščenem vzdušju, pri čemer smo se razdelili v več manjših skupin. Nekatere ekipe so si ogledale gasilski muzej v domu gasilcev, drugi so vztrajali v igranju nogometa, nekateri so se vozili z legendarnim Pony kolesom, preostali pa so preprosto uživali

v svežem zraku in se sproščali. Vse skupine so imele isti cilj, krepiti prijateljske vezi.

Dan je bil prežet s pozitivno energijo, sodelovanjem in smehom — prav takšen, kakršnega si želimo za gasilsko mladino.

Iskrena zahvala gre PGD Čepovan za tople sprejem, skrbno pripravljen program in prijetno druženje.

Obenem vas vabimo, da obiščete prijetno vasico Čepovan in tamkajšnji gasilski muzej, ki je rezultat trdega dela njihovih članov, ki zanj vestno skrbijo in tako bogatijo lokalno zgodbo. •

 Anka Sošnja - Pregelj
 arhiv
PGD Renče-Vogrsko

**Prostovoljno gasilsko društvo
RENČE-VOGRSKO**

TEČAJ ZA GASILCA

V novembru 2025 se začne **TEČAJ za GASILCA**

Na tečaj se lahko prijavijo osebe stare 16-65 let

Pristopi v GASILSKE VRSTE

»GASILCI nas žene SRČNOST in POČUM, ko se soočamo z NEVARNOSTMI med reševanjem ŽIVLJENJ, SPOMINOV in SANJ.«

Želiš z nami na intervencije?

STAVBNI POŽAR

GOZDNI POŽAR

REŠEVANJE OB POPLAVAH

SANACIJE PO NEURJIH

TERENSKA VOŽNJA

TIMSKO DELO

VRVNA TEHNIKA

TEHNIČNO REŠEVANJE

Preko 60 intervencij na letni ravni!

Želiš izvedeti več?

Vsako sredo od 19 h dalje nas najdeš v Gasilskem domu!

» Gasilci svoj prosti čas namenimo za pomoč ob nesrečah! «

Poveljnik Tadej Simčič: 041 / 959 - 960, pgd.rencevogrsko@gmail.com

Gasilska veselica 2025

Letos smo ponovno organizirali gasilsko veselico, tokrat bolj po domače, saj smo povabili domači ansambel **Vipavski kvintet** s pevko **Lejo Keber**.

Prisrčno se zahvaljujemo domačinom in ostalim za obisk naše prireditve. Iskreno se zahvaljujemo našim sponzorjem in donatorjem, ki so prireditev omogočili, to so Občina Renče-Vogrsko, Erik Ožbot s.p., LEDUS, David Bergoč, s.p., Komar d.o.o., Turzis d.o.o., Spintec d.o.o., Transport Nanut,

Mavricij Nanut s.p., Kristal d.o.o., Trtnik@Trtnik d.o.o., KIP-KOP, Nikola Vidić s.p., Stopa d.o.o. in Goriške Opekarne d.o.o.

Se vidimo naslednje leto. •

 in gasilke in gasilci PGD Renče-Vogrsko

Partizančkove počitnice v gasilskem domu

Tudi letos poleti so nas obiskovali otroci, ki so bili vključeni v počitniško varstvo Partizančkove počitnice v okviru projekta **Športnega društva Partizan Renče**.

V juliju in avgustu so nas štirikrat obiskali v gasilskem domu, enkrat smo mi obiskali njih, ko je varstvo potekalo na Vogrskem. Srečanja so potekala ob sredah. Na

predstavitvah so sodelovali štirje operativni gasilci, dodatno pa so pomagale tudi tri gasilske pripravnice. Otrokom smo predstavili delo gasilca, gasilska vozila in opremo ter razkazali gasilski dom in gasilske obleke, ki jih gasilci potrebujejo na intervencijah. Pripravili smo jim tudi poligon, na katerem so otroci tekmovali v različnih igrah na temo gasilstva. Najbolj pa so uživali, ko so se za zaključek obiska špricali z vodo. Otroci so zelo uživali. Upamo, da so od nas odšli zelo zadovoljni. •

 Patricija Simčič
 arhiv PGD Renče-Vogrsko

Proslava na Viniščah 2025 – kjer se zgodovina sreča s prihodnostjo

V zaselku Vinišče, ki se razteza tik pod kraško planoto in je bogat z naravno floro in favno, je **Občina Renče-Vogrsko** skupaj s **Krajevno organizacijo ZB** in **Civilno zaščito Renče-Vogrsko** pripravila izjemno občinsko prireditev ob 81. obletnici požiga vasi.

Vinišče so kraj posebne simbolike – v prvi svetovni vojni so bile popolnoma porušene, v drugi vojni požgane, med obema vojnoma je tam živel več kot 200 prebivalcev, pred dvajsetimi leti pa le ena prebivalka. Danes kraj ponovno raste, saj v njej živi okoli dvajset krajanov. Nad vasjo stoji tudi šest metrov visoka zvonica, ki so jo Slovaki postavili v spomin padlim v prvi vojni.

Osrednji dogodek prireditve je bilo odkritje spominske plošče, posvečene 81. obletnici požiga vasi. Slovesni trenutek je pripadel **Miranu Pahorju**, ki je s svojo osebno pripovedjo o dogodkih 30. maja 1944 še posebej pretresel prisotne. Njegov opis, kako so Nemci z orožjem nagnali vaščane, grozili s postrelitvijo in nato vas zažgali, je navzoče spomnil na grozote

vojne, a tudi na srečno naključje, da v Viniščah tisti dan ni bilo žrtev. Miran Pahor ta dogodek opisuje v posebnem članku.

Posebnost letošnje prireditve je bila prva skupna zasnovna poveljnika Civilne zaščite ter režiserja, pevca, pedagoga in moderatorja **Nikolovskega**. Skupaj sta zasnovala program, ki je združeval vse generacije – od otrok do starostnikov. Otroški kotiček, igre, ustvarjalne delavnice, likovno ustvarjanje slikark, debatni kotiček in celo večerna igra v kulturni dvorani v Renčah so dokazali, da spomin na zgodovino lahko zaživi v sodobni, odprti in vključujoči obliki. Slavnostni govornik na proslavi je bil evropski poslanec in bivši premier **Marjan Šarec**, ki je imel udarni govor.

tudi jasno sporočilo: mnogi so izrazili željo, da proslava na Viniščah postane tradicionalna občinska prireditev, ki bo vsako leto združevala zgodovinski spomin in sodobno družabno življenje.

Vinišče 2025 je pokazalo, da je mogoče zgodovino povezati s prihodnostjo na način, ki krepi skupnost in ohranja spomin. Dogodek je bil preplet spoštovanja do preteklosti, medgeneracijskega sodelovanja in ustvarjalne vizije za prihodnost kraja. ●

Milivoj Perkon, Ksenja Sulič
 Milivoj Perkon

Proslave se je udeležilo več kot 400 občanov, kar potrjuje izredno zanimanje in povezanost lokalne skupnosti. Občani so bili postreženi s toplim obrokom, ki ga je pripravila civilna zaščita občine, otroci pa so bili še posebej veseli sladoleda, ki ga je velikodušno doniralo podjetje **Incom d.o.o.** iz Ajdovščine.

Navdušen odziv javnosti je prinesel

Vinišče, 30. maj 1944, požig

V torek, 30. maja 1944, so Nemci zgodaj zjutraj vdrli na Vinišče. Vaščane so postavili pred mitraljeze in prižgali ogenj v hišah in gospodarskih poslopih. Plameni so pogoltnili njihovo skromno premoženje. Šestindvajset stanovanjskih poslopij in petintrideset gospodarskih objektov z vsem, česar niso vojaki odnesli s seboj.

Bil je topel pomladni torek. Vse je bilo bujno zeleno. Pozne češnje so v šopih visele po drevesih. Zelo zgodaj je pritekel obveščevalec: »Nemci! So že pri Zajcu. Okrog sto.« Vest je šla od hiše do hiše. »Pospravite vse, kar je sumljivega! Imajo verjetno imena. Kot v Ozrenju pred desetimi dnevi. Zaprite bunkerje in zamaskirajte vhode! Ostanete samo otroci, matere z dojenčki, starejši in invalidi, ostali v Gmajno!« ... Naslednja vest: »So že v Potoku! Zaprite se v hiše in tišina! Smrtna tišina, zares.« Taka, da se slišijo koraki prihajajočih Nemcev. Potem trkanje s puškinimi kopiti po vratih. »**Raus! Raus!**« Napol oblečene ljudi izganjajo iz hiš in jih zbirajo v gručo pri hiši **Pepe Jelarjeve**. Kdor se obira, ga suvajo in se zadirajo nanj. Kmalu je usek ob cesti, ki je bil izkopen, da bi vanj vgradili vodni rezervoar, napolnjen z množico prestrašenih vaščanov. Komandant je pokazal na drugo stran ceste in na njegovo povelje sta se nasproti vaščanom ulegla dva mitraljezca s pomočnikoma in uperila orožje proti njim.

»**Herr Komandant!**« **Stari Jelar**, se je oglasil v nemščini in vprašal Nemca, kaj nameravajo z njimi. Komandant mu je odgovoril, da jih bodo postrelili, če bodo napadeni. Obenem je z zadovoljstvom pristavil, da mu bo on služil kot tolmač. Potem je povedal, da so bili obveščeni, da Vinišče uporabljajo partizani, da dobijo tukaj prehrano in prenočišče. Zato bodo vas požgali, njih pa odpeljali v zapor. Jelar je odgovoril, da partizanov že dolgo ni bilo v vasi, če pa

pridejo, jih morajo ubogati, tako kot sedaj njih, saj so samo nemočni starci, starke in otroci.

Takoj naj se postavijo v skupine. Jelar je prevajal. V vsaki naj bodo ljudje iz iste hiše! Dal je pol ure časa, da iz hiše iznesejo, kar se jim zdi! Vse, razen lesenega pohištva! Potem je dodelil vsaki skupinici po tri vojake. Če bo kdo poskušal bežati, bodo streljali. Stari Jelar je prevajal. Skupinice so se razpršile po vasi. Ljudje so nosili iz hiš obleko, posteljnino, orodje, posodo in podobno ter zlagali vse na kupe. Otroci igrače. Šestletna **Dančka** je imela majhno prekrasno otroško kolo. Kopija pravega kolesa, samo manjše. Čez pol ure se je zaslila piščalka in vojaki so prignali ljudi na zbirno mesto. Skupine iz Tejce ni bilo. Komandant je zakričal mlajšemu vojaku, naj jih steče poklicat. Vojak je pograbil Dančino kolo in stekel z njim na vrh hriba, se usedel na kolo in se pogнал po strmi, luknjasti stezi proti Tejci, se zraven krohotal in na koncu pristal v jarku. Kolo pa je bilo v dveh kosih in kolesa so bila elipsasta. Potem je **Herr Komandant** kriče zaukazal, naj začnejo s požigom. Ljudje so nemo stali in poslušali hitre korake Nemcev.

Končno so tudi ti utihnili in kmalu se je iz bližnjih hiš zaslilo prasketanje ognja in potem se je dim obotavljivo priplazil skozi okna in nato so zagledali ponekod plamenne ... Vedno večje ... Vas je gorela ... Starci so nemo strmeli predse, ženske so tiho ihtele. Otroci so brez besed gledali z odprtimi očmi nezaslišano ognjeno čudo. Topel val iz gorečih hiš je le ovil stoječo skupino. Ogenj je bil iz minute v minuto močnejši ... Potem, kar naenkrat, zlovesč ropot, nato še eden in tako debelo uro ali več. Rušile so se strehe na strop in stropi na tlake v pritličjih. Kot bi se lomile kosti stokajočega velikana. Vaščani in celo Nemci so molče strmeli v razgaljene kamnite zidove, ki so vedno bolj osamljeni štrleli v nebo.

Čez čas, ki se je vlekel in vlekel, so se ponovno oglasila ostrá povelja. Četa se je zbrala v vojaškem razporedu in prestrašeno množico so razporedili v njeno sredino. Počasi so odrinili iz goreče vasi. Vojaki so imeli polne nahrbtnike. »Kaj vse so naropali iz naše revščine?« so se spraševali vaščani. Molčali so, vaščani s svojimi skrbmi, Nemci, ker jih je hitenje ob opravljanju zločinskega dela utrudilo. Poveljnik je pred Rebincami ustavil čudno kolono, poklical Jelarja in mu povedal, da so

Vinišče 1939.

Vinišče 1946, nekatere hiše so delno obnovljene.

prosti. Vlogo talcev so opravili. Srečo so imeli ... Kdo ve, zakaj? Mogoče zato, ker Nemci niso našli nič sumljivega? Mogoče zaradi tekoče nemščine starega avstrijskega vojaka? Mogoče zato, ker niso imeli tako konkretnih podatkov kot v Ozrenju? Oficir, ki jim je prej grozil, da jih bodo odpeljali s sabo, se je, izgleda, premislil. Ljudje so obstali s strmečimi očmi, kot da ne bi verjeli. Ko so Nemci odkorakali, so ljudje še vedno stali, kot prilepljeni na cesto. Potem se je obrnil najprej eden, potem drugi in nato so vsi skupaj zakorakali proti velikemu dimu, ki se je dvigal nad vasjo. Njihovi koraki so bili najprej previdni, spotoma so se ozirali proti odhajajočim Nemcem, nato pa so pospešili in nekateri so celo začeli teči.

Z mamo sva se napotila na Vinišče, ko so prišle k nam vesti, da so Nemci odšli. Že v Potoku so pri prvi hiši štrleli v nebo osamel zidovi brez strehe in stropov. Iz ruševin se je kadilo in ugašujoča pogorišča so prasketala. Prav tako prijetno kot dogorevajoča polena v odprtem ognjišču ... Samo dim je ogabno smrdel, da mi je ostal ta vonj še dolgo v spominu. In tako naprej od hiše do hiše. Pred hišami pa kupi dogorevajočih ponjav, plaht, oblek, škafov in drugih hišnih pritliklin. Tu pa tam je kak vaščan brskal po dogorevajočih ostankih. ●

Miran Pahor
 arhiv Miran Pahor

Dančka, njeno kolo in triletni avtor članka.

Sodelovanje z občino Renče – Vogrsko

MDI Goriške deluje že polnih 40 let in trenutno pokriva vseh 6 občin v naši Goriški regiji. Največja skrb društva je povezovanje invalidov ter pomoč pri vsakdanjih opravilih ter preživljanju našega časa v življenjskem ciklusu. Kljub našim zdravstvenim in telesnim pomanjkljivost, se trudimo preživljati in živeti na polno v radost in aktivnost vsakdana. Velika zahvala gre tudi občinam, katera so nam pripravljena pomagati na vsakem koraku in nam nudijo polno vključenost v družbo.

Naši člani radi ustvarjajo in raziskujejo lepote naše dežele, tako z rokami kot tudi s pomočjo tehnologije.

Njihove stvaritve ste lahko v mesecu septembru občudovali in si jih ogledovali na razstavi v občinskih prostorih Občine Renče- Vogrsko. Ogledali ste si lahko različna dela pridnih rok iz delavnice ročnih del, kot so šivanje, rezanje in lepljenje raznih izdelkov ter lepih utrinkov skozi fotografski objektiv. Tule naši utrinki druženja, ustvarjanja lepih spominov nam veliko pomenijo in jih radi pokažemo ter predstavimo tudi drugim.

Na tej poč smo se ustavili tudi v vašem kraju in polni zahvale ob vaši pomoči pripravili vsakoletno razstavo del, katero z veseljem selimo po naši regiji in se predstavljamo, da je v nas še nekaj moči in igrivost.

Zagotavljamo vam, da ko se k letu vrnemo, vam bomo predstavili še več in predvsem novih lepih izdelkov in utrinkov v našem vsakdanu. •

Erik Pintar, predsednik MDI Goriške
 arhiv MDI Goriške

Obvestilo o izvajanju brezplačnih prevozov za starejše in invalide

Ponovno vas obveščamo, da se v Občini Renče – Vogrsko izvajajo brezplačni prevozi starejših in invalidov s stalnim prebivališčem v Občini Renče-Vogrsko. Prevoze bo tudi v letošnjem letu izvajalo **Društvo paraplegikov Severne Primorske**. Prevozi se lahko uveljavljajo na naslednjih relacijah:

- do ambulant Zdravstvenega doma Nova Gorica – Osnovno varstvo in Zdravstvenega doma Nova Gorica – Zobozdravstveno varstvo,
- do Splošne bolnišnice »dr. Franca Derganca« Nova Gorica,
- do javnih ustanov na območju občin Renče-Vogrsko, Šempeter pri Gorici in Mestna občina Nova Gorica (zdravstveni domovi, lekarne, poštni uradi, banke, upravna enota, Center za socialno delo,...),
- 3 x letno na pregled v druge bolnišnice v Sloveniji,
- ter nazaj do doma uporabnikov.

Prevozi za nujne zdravniške preglede z napotnico v zdravstvene ambulante izven občin Renče-Vogrsko, Šempeter pri Gorici in Mestna občina Nova Gorica se lahko izvedejo le po predhodni odobritvi s strani občine.

Prednost imajo prevozi do zdravstvenih ustanov.

Za uveljavitev prevoza se je potrebno prijaviti po telefonu št. **05/300-28-22** ali **040 543 338** (ga. Mirjam Colja) **najmanj sedem dni pred prevozom.**

Urniki prijav:

- ponedeljek, torek, četrtek, petek od 8.00 do 12.00,
- sredo od 12.00 do 16.00.

Proste termine si lahko ogledate tudi na koledarju na spletni strani Društva paraplegikov:

<http://www.drustvo-go-para.si/prevozi>.

Ksenja Sulič in Matej Gruden

Požig Narodnega doma v Trstu

V zadnji številki *Občinskega lista* sem omenil, da je **Marino Žigon** videl, kako je gorel Narodni dom v Trstu, ki so ga požgali italijanski nacionalisti. Narodni dom so predvsem Italijani, pa tudi Avstrijci, imenovali Hotel Balkan in ni jim ustrezalo, da bi to bil narodni dom Slovencev.

Kako je bilo 13. julija 1920, ko se je vračal domov z dela, pa je Marino opisal takole: »Bilo je leta 1920, ko je tržaška drhal požgala Hotel Balkan.« Narodni dom oziroma Hotel Balkan je stal na tedanjem trgu *Piazza della Caserma* (tu je bila kasarna avstrijskih vojakov), sedaj *Piazza Guglielmo Oberdan*. Marino nadaljuje pripoved: »Tedanje časopisje je pisalo, da so požgali zato, ker so v Splitu (italijansko *Spalato*) po koncu 1. svetovne vojne leta 1918 hrvaški nacionalisti požgali stavbo, kjer so se družili Italijani, tako imenovani iredentisti, to pomeni neosvobojeni od Italije.« Iredentisti oziroma iredentizem je bilo gibanje, ki se je borilo za priključitev ozemlja, kjer je prebivala italijanska manjšina, k matični državi Italiji. Nato Marino nadaljuje: »Posledica tega, so Italijani v Trstu, kjer je že bila Italija /.../, požgali Hotel Balkan, ker v tem hotelu so imeli tudi Slovenci svoj narodni dom. Jaz slučajno okoli četrte popoldan, ko sem prihajal z dela, ko sem šel mimo, sem videl, kako je ta hotel gorel. Spredaj je bila velika skupina ljudi, zadaj za tem so bili tudi gasilci, ki so poskusili to pogasiti, ampak niso mogli priti blizu, niso pustili. Ni res, ni res, kakor so pravili potem, da so ti Italijani, da so prerezali *rohre* za vodo (op. nemški izraz za cevi), to ni res, ni res, samo niso jih pustili, da so prišli blizu za ugasniti. /.../

In kar sem videl, kar mi je ostalo dobro v spominu, še danes to vidim, mi je ostalo v spominu, da na balkonu tega hotela je bila ena ženska, zadaj je gorelo, da potem je skočila z balkona, to mora biti dve nadstropji približno visoko. Tam so

poskusili tisti, ki so bili blizu s plahtami, ne vem, kaj, da bi jo rešili, ampak slišal sem potem, da niso uspeli. In kdo je bila ta ženska? To je bila ena deklica, ena hčerka od enega, kako se reče po slovensko, aha, lekarnar.«

Preveril sem tedanje časopise, ki opisujejo dogodke v Narodnem domu oziroma Hotelu Balkan ob požigu 13. julija 1920. (*Delo*, št. 25, dne 14. julija, *Jugoslavija*, št. 170, dne 17. julija, *Mariborski delavec*, št. 154, dne 15. julija, *Naprej*, št. 160, dne 16. julija, *Slovenski narod*, št. 161, dne 18. julija, in št. 163, dne 21. julija). Zgodilo se je res tako, kakor je pripovedoval Marino, le skok z balkona časopisi opisujejo nekoliko drugače. **Josipina Roblek** je bila hčerka lekarnarja in farmacevta **Hugona Robleka**; stara je bila 20 let in je skok s tretjega nadstropja preživela s težkimi poškodbami.

mi. Njen oče Hugon Roblek je bil star 49 let, pri skoku pa je tako nesrečno padel, da si je zlomil tilnik. Spodaj so sicer držali ponjavo, da bi ju oba ujeli, a ju verjetno zaradi višine (časopisi navajajo 18 metrov) niso uspeli zadržati. Ob opisu tega dogodka pa moram napisati še nekaj podatkov o Narodnem domu in Hotelu Balkan. Spomladi leta 1900 so se v Trstu zbrali tedanji vidni predstavniki Slovencev v Trstu z idejo o ustanovitvi društva Narodni dom v Trstu. Zatem so stekle aktivnosti in 5. oktobra 1900 so poslali prošnjo skupaj z društvenimi pravili na visoko cesarsko kraljevo namestništvo v Trstu, od tam pa na Dunaj, kjer so jo že 30. oktobra potrdili s posebnim odlokom. Izdana je bila tudi posebna brošura z naslovom **Pravila**

društva Narodni dom v Trstu. Spomladi 1901 so se aktivnosti nadaljevale z nakupom zemljišča. Nakup je opravila Tržaška posojilnica in hranilnica Trst. Kmalu zatem se je po načrtih arhitekta Maksa Fabianija pričela gradnja, ki se je končala leta 1904. Poleg Tržaške posojilnice in hranilnice so tu dobila prostor tudi razna slovenska društva in organizacije, med njimi Sokoli in Edinost, Delavsko podporno društvo, pridobili pa so tudi gledališko dvorano, čitalnico, tiskarno in kavarno ter sodobno opremljen Hotel Balkan. Narodni dom je v letih svojega delovanja do požiga 13. julija 1920 postal simbol slovenstva v Trstu. Potem je Narodni dom prešel v italijanske roke, saj fašizem ni dovoljeval uporabe slovenskega jezika, slovenskih organizacij

in društev. Leta 2020, točno 100 let po požigu Narodnega doma, je prišlo do podpisa memoranduma s soglasjem o vrnitvi Narodnega doma slovenski manjšini. Slovensko delegacijo je vodil tedanji predsednik **Borut Pahor**. Leta 2022 pa je italijansko kulturno ministrstvo dokončno prepisalo lastništvo stavbe Narodnega doma, ki je bila tako vrnjena slovenski manjšini. •

 in Jože Ropoša

Mira Žižmond je praznovala 100 let

Obiskal sem **Miro Žižmond** z Vogrskega, ki je letos praznovala 100 let. Mira je bila rojena na Vogrskem 1. maja 1925 in še vedno živi v rojstni hiši. Da je že take častitljive starosti, pa ji nikakor ne bi prisodil. Seveda me je zanimalo, kakšen je njen recept za tako dolgo in zdravo življenje.

Pa mi je Mira takole povedala: »Že od otroštva sem skromno jedla, domačo hrano, kar smo pridelali doma. Pod Italijo je bilo hudo, starši so bili kmetje in nismo dobili sladkorja, pšenične moke in podobnih stvari. Jedli smo, kar smo pridelali doma. Ampak nismo bili lačni.« Seveda me je zanimalo, kaj so tedaj jedli. Pa mi je Mira razložila: »Za zajtrk je bila proja, ker nismo imeli sladkorja, smo jo sladkali z medom. Oče je bil čebelar in je bil naš sladkor med. Tudi sama sem mu pomagala točiti med. Jedli pa smo koruzni kruh (koruzno pogačo), na katerega smo namazali marmelado, ki jo je mama delala, običajno iz sliv. Imeli smo kravo, s katero smo tudi orali na njivah in iz njenega mleka smo izdelovali maslo, kislo mleko in skuto. Za kosilo je bila mineštra, jota, ali kaj podobnega zelenjavnega. Za večerjo pa radič s krompirjem, pa polenta, kakšen košček mesa, pa sadje, ki smo ga pridelali doma. Seveda mesa nismo kupovali, ampak smo kokoši, zajce in prašiča redili doma. Malo boljše smo jedli za praznike,

tedaj je mama tudi kaj spekla, pa tudi malo več mesa smo si privoščili. Poseben dan pa je bila nedelja, ko smo za kosilo jedli juho s knedlji iz domačih jajc ali pa z mesom. Meso iz juhe pa smo pojedli posebej z radičem«. Za konec sem Miro vprašal še, kaj pa danes najraje je. Takole mi je odgovorila: »Še vedno mi je najbolj všeč domača hrana. Zjutraj popijem projo, pojem kos kruha z marmelado, za kosilo je mineštra ali jota in za večerjo kaj bolj lahkega. No, razen za kosilo ob nedeljah, ko mora biti na mizi juha.« Mira pravi, da ji

ta današnja moderna hrana ni všeč. Avto je vozila do 90. leta, potem pa ni šla več podaljšat vozniškega dovoljenja. Za konec sem jo še vprašal, kaj je njena največja želja. Pa mi je skromno odgovorila, da bi rada ostala še naprej zdrava. Draga Mira, tudi člani uredniškega odbora našega časopisa vam želimo še mnogo zdravja tudi v bodoče in še na mnoga leta. •

 in Jože Ropoša

Dvojni praznik v Bukovici ob praznovanju zavetnika sv. Lovrenca

V nedeljo, 10. avgusta, je bilo zelo vroče, saj je bila temperatura krepko čez 30 stopinj. A to ni odvrgnilo krajanov in gostov, da so se v velikem številu udeležili popoldanske maše in praznovanja v cerkvi sv. Lovrenca v Bukovici. Praznovali smo god zavetnika naše cerkve in župnije sv. Lovrenca, 90-letnico posvetitve cerkve, poleg tega pa smo imeli še blagoslov novih kipov Srca Marijinega in Srca Jezusovega, ki smo jih postavili v prazni niši levo in desno pred vhodom v cerkev.

Kipa sta bila predvidena že v izvornem načrtu za novo cerkev, ki je bila dograjena leta 1935. Ker je bila stara cerkev

v zaselku Britof med 1. svetovno vojno porušena, so se naši predniki skupaj s tedanjim župnikom **Cirilom Zamarjem** odločili, da zgradijo novo, večjo cerkev. Tako so leta 1928 postavili temeljni kamen in po sedmih letih je bila cerkev dograjena in blagoslovljena. Gradnja nove cerkve je bila za domačine zelo velik finančni zalogaj, zato so zvonik dokončali šele po 2. svetovni vojni v 50. letih. Tedaj niso uspeli dokončati še konice zvonika in niti niso postavili kipov v nišah levo in desno ob vhodu v cerkev, kakor je bilo predvideno v originalnih načrtih za gradnjo nove cerkve. Lani smo konico zvonika dokončali skupaj z deli za zamenjavo od toče poškodovane strehe. Blagoslov teh del je lani opravil **msgr. Slavko Rebec**. V dogovoru z našim župnikom **Vojcem Žakljem** je blagoslov potekal v sklopu krajevnega praznika 2024. Kmalu zatem pa je prišla pobuda od krajanov, da bi nabavili še kipa Srca Marijinega in Srca Jezusovega za prazne niše pred vhodom, kar se je realiziralo v dogovoru s člani obeh župnijskih svetov. Letos je 10. avgusta pred cerkvijo opravil blagoslov novih kipov msgr. Slavko Rebec, poleg njega pa sta somaševala še domači župnik Vojc Žakelj in župnik iz vrtojbenske župnije **Alojzij Slavko Hrast**.

S svojimi lepimi glasovi pa so med mašo vse kotičke cerkve napolnili pevci mešanega cerkvenega pevskega zbora iz Podkraja. Ob koncu maše so imeli v cerkvi še krajši koncert, kjer so med drugim zapeli tudi pesmi Rož, Podjuna, Zila in na koncu še Marija skoz življenje. Pri zadnji pesmi pa so jim pri petju pomagali še vsi prisotni v cerkvi. Ob koncu krajskega koncerta so bili pevci nagrajeni z velikim aplavzom. Nato je naš župnik Vojc Žakelj vse skupaj povabil še v spodnje prostore kulturnega doma na nadaljevanje druženja ter na prigrizek in osvežilno pijačo. Pevci iz Podkraja pa so nam tu zapeli še nekaj pesmi. Zahvaliti se moramo vsem, ki so pripravili prostor in postrežbo. Zahvala pa velja tudi vsem, ki so po svojih močeh pomagali, donirali ali kako drugače sodelovali, da smo to lahko uresničili. Ko pa se zapeljete mimo bukovške cerkve, se ozrite in poglejte kipa, ki sta sedaj v nišah in lepšata zunanji izgled naše cerkve sv. Lovrenca. •

S svojimi lepimi glasovi pa so med mašo vse kotičke cerkve napolnili pevci mešanega cerkvenega pevskega zbora iz Podkraja. Ob koncu maše so imeli v cerkvi še krajši koncert, kjer so med drugim zapeli tudi pesmi Rož, Podjuna, Zila in na koncu še Marija skoz življenje. Pri zadnji pesmi pa so jim pri petju pomagali še vsi prisotni v cerkvi. Ob koncu krajskega koncerta so bili pevci nagrajeni z velikim aplavzom. Nato je naš župnik Vojc Žakelj vse skupaj povabil še v spodnje prostore kulturnega doma na nadaljevanje druženja ter na prigrizek in osvežilno pijačo. Pevci iz Podkraja pa so nam tu zapeli še nekaj pesmi. Zahvaliti se moramo vsem, ki so pripravili prostor in postrežbo. Zahvala pa velja tudi vsem, ki so po svojih močeh pomagali, donirali ali kako drugače sodelovali, da smo to lahko uresničili. Ko pa se zapeljete mimo bukovške cerkve, se ozrite in poglejte kipa, ki sta sedaj v nišah in lepšata zunanji izgled naše cerkve sv. Lovrenca. •

in Jože Ropoša

Slovesen zaključek veroučnega leta pod našo staro lipo na Vogrskem

Zaključek letošnjega veroučnega leta je bil nekaj posebnega – poln hvaležnosti, skupnosti in preprostega veselja. Po zaključni sveti maši in podelitvi spričeval, kjer so sodelovali tudi otroci iz verouka, smo se zbrali v prijetni senci naše krasne lipe pred cerkvijo. Tam smo skupaj posedeli in uživali v dobrotah, ki so jih za to priložnost pripravile skrbne mamice in none.

Bilo je slovesno, a hkrati domače in prisrčno – ob maši, ki nas je notranje obogatila, smo si po dolgem času vzeli tudi čas drug za drugega. Poklepetali smo, si izmenjali besede zahvale, otroci pa so se brezskrbno poigrali, preden so se odpravili na zaslužene poletne počitnice vsak na svoj konec.

Posebej nas je razveselilo, da so se nam na pogostitvi pridružili tudi župnik **Cvetko** ter katehistinji **Nataša** in **Aleksandra**, ki

sta skozi vse leto predano skrbeli, da so naši otroci v veri rastle, se učili in odkrivali Boga na preprost in otrokom prijazen način. Zakuska pod lipo je bila tudi iskrena zahvala njim – za njihov čas, trud, spodbudo in vse dragocene misli, ki so jih predajali otrokom skozi veroučno leto.

Ob takšnih trenutkih se zavemo, kako dragocena je naša skupnost in kako lepo je, ko si znamo vzeti čas – za Boga, druge in zase. Hvaležni za preteklo leto z veseljem in upanjem zremo v novo, ki prihaja. •

 Neja Podgornik
 osebni arhiv Neja Podgornik

Obisk vernikov iz Madžarske v Bukovici

V nedeljo, 27. julija, ko praznujemo god sv. Krištofa, je pri maši v cerkvi sv. Lovrenca v Bukovici prisostvovala skupina 40 vernikov iz mesta Gödöllő (Madžarska).

Sv. Krištof je med drugim zavetnik voznikov, pilotov, čolnarjev, splavarjev in romarjev. Mesto Gödöllő, od koder so prišli madžarski romarji, je dobrih 30 km odda-

ljeno od Budimpešte. Ta skupina že več let hodi v naše kraje. Člani obiskujejo, urejajo in čistijo pokopališča iz časa 1. svetovne vojne, kjer so pokopani njihovi predniki, ki so padli med boji na soški fronti. Vsako leto obiščejo tudi vojaško pokopališče iz 1. svetovne vojne v Volčji Dragi. Maša v cerkvi je potekala v slovenskem jeziku, je pa njihov član **dr. József Tóth** prebral berilo v madžarskem jeziku. Z madžarskimi verniki smo si voščili tudi »mir s teboj«.

Ob koncu maše pa so gostje iz Madžarske zapeli še pesem v svojem jeziku. Čeprav jezika nismo razumeli, je bilo zelo lepo poslušati njihovo ubrano petje. Po koncu maše pa smo prisostvovali še blagoslovu avtomobilov na parkirišču pred cerkvijo, ki ga je opravil naš župnik **Vojc Žakelj**. Na koncu smo se s tokratnimi gosti še lepo pozdravili, si zaželeli skorajšnjega snidenja in odšli z lepimi vtisi. •

 in Jože Ropoša

Ko zasloni tekmujejo s šolo: izziv, ki ga lahko rešimo pravočasno

Začetek šolskega leta – začetek priložnosti in pasti

Novo šolsko leto prinaša nove izzive, cilje in zmage. A z njimi tudi nove ovire, skrbi in razočaranja. Počitnice so mimo. Z njimi pa tudi obdobje, ko se čas za zasloni pri otrocih in mladostnikih skoraj neizogibno poveča. Zakaj? Ker je manj obveznosti, manj starševskih opozoril o učenju in nalogah, več prostega časa. Tako se mladim hitro utrdi navada, da je več časa pred zasloni nekaj samoumevnega. Ob tem pa nehote izgubljajo potrpežljivost, delavnost in vztrajnost – lastnosti, ki jih zahtevajo šola in druge dejavnosti.

Od sproščenosti do prvih ocen

Začetek šolskega leta je sprva lahek. Nalog je manj, snov se šele jemlje. A že kmalu pridejo prva preverjanja znanja. Takrat se slika spremeni. V Centru Logout vsako leto opažajo isti vzorec: med počitnicami je obisk manjši, nato pa po prvih slabših ocenah strmo naraste.

Starši hitro opazijo, da nekaj ne gre po načrtih. Uspeh ni tak, kot so pričakovali, in razlog pogosto vidijo v prekomerni rabi zaslonov. Otroku to predstavijo v očitajočem tonu: »Preveč si bil na telefonu, zato imaš slabe ocene.« Otrok pa doživi šok. Na eni strani občutek neuspeha, na drugi ultimati, da je obdobja »uživanja« konec.

Ko se začne začarani krog

Sledi odpor. Otrok se razburi, ker izgublja svoj glavni vir utehe – zaslon. Starši vidijo upor in pravijo: »Poglej, da si zasvojen!« V resnici pa gre pogosto za nekaj drugega: za občutek nemoči, ker se je v počitniških mesecih otrok odvadil obveznosti in zdaj težko spet ujame šolski ritem. Tako nastane začarani krog nezadovoljstva in jeze na obeh straneh.

Je res treba čakati na težave?

Odgovor je ne. V Centru Logout pravijo, da je preventiva ključna. Če starši pravočasno obnovijo ali vzpostavijo nova pravila ali dogovore uporabe zaslonov – takšna, ki so prilagojena starosti in obveznostim otroka – je možnost težav precej manjša. Dogovori so lažji, sodelovanje otrok večje, konflikti pa redkejši.

Programi, ki pomagajo

Da bi družinam olajšali ta korak, v Centru Logout ponujajo različne brezplačne programe:

- **Preventivna pomoč posameznikom in**

družini – za tiste, ki potrebujejo preventivno podporo, svetovanje in informiranje ali podporo pri postavljanju pravil in dogovorov.

- **Digitalna dieta** – za posameznike, ki že prekomerno uporabljajo zaslon.
- **Logout&Restart** – za posameznike, ki se soočajo z digitalno zasvojenostjo.
- **Digitalni detox** – tritedenski popoln odmik od zaslonov za otroke in mladostnike od 13 do dopolnjenega 18 leta starosti, ki ga izvajamo v sodelovanju z Mladinskim klimatskim zdraviliščem Rakitna.

V vseh programih imajo starši osrednjo vlogo – ne le pri prijavi, ampak tudi pri aktivnem sodelovanju skozi celoten proces.

Čas je odločilen

Zgodnje ukrepanje ima še eno prednost: na začetku šolskega leta so termini za uvodna srečanja pri svetovalcih hitro dosegljivi. Jeseni pa je pogosto treba čakati dlje časa, vmes pa se težave še poglobijo. Tveganje je odlašanje z mislijo: »Bo že bolje samo od sebe.« Iz izkušenj vedo, da se težave redko rešijo brez pomoči – bolj verjetno se stopnjujejo, kot snežna kepa, ki se vali po klancu navzdol.

Družinski medijski načrt

Pri obravnavi skupaj s starši in otroki oblikujemo **družinski medijski načrt** – jasen dogovor v digitalni in tiskani obliki, ki visi na hladilniku ali vratih. Tako pravila niso le zapisana na papirju, temveč postanejo del vsakdanjega življenja. Staršem so na voljo tudi **Smernice za uporabo zaslonov pri otrocih in mladostnikih**, ki so jih leta 2021 pripravili skupaj s Sekcijo primarnih pediatrov in drugimi sodelujočimi organizacijami.

Ko problem ni le zaslon

Ob začetku šolskega leta pa se lahko vrne še ena težava – medvrstniško nasilje. Dogaja se v šoli, a tudi na spletu. Pri otrocih se ti dve okolji prepletata in dopolnjujeta. Zato je pomembno, da starši ne hitijo z obtožbami o zasvojenosti, temveč se nevsiljivo in razumevajoče zanimajo, kaj se dogaja. Hiter odvzem zaslonov redko pomaga – otroci se takrat še bolj zaprejo vase, izgubijo pa tudi stik z vrstniki. Za to so razvili program

Logout&SpeakOut, namenjen žrtvam spletnega nasilja. Uvodnega srečanja se lahko udeležijo tudi starši, ki ne vedo, kako bi sploh začeli pogovor o tako občutljivi temi.

Korak, ki lahko spremeni leto

Naj bo razlog prekomerna raba zaslonov, spletno nasilje ali le želja po preventivi – pomembno je, da starši naredijo prvi korak. Ne z grožnjo, ampak s toplino: »Vemo, da vsakomur preveč zaslonov lahko povzroča težave. Gremo na pogovor, da preverimo, ali stvari delamo prav.«

Logout Koper

Enota Logout Koper se je otvorila julija 2024. Največji delež uporabnikov prihaja iz Mestne občine Koper, sledijo uporabniki iz okoliških obalnih občin.

Center Logout najpogosteje obiščejo starši z osnovnošolskimi in srednješolskimi otroki, sledi skupina mladih v času študija, najmanj številni pa so odrasli uporabniki.

Težave, s katerimi se soočajo uporabniki so splošna zasvojenost s spletnimi vsebinami, zasvojenost z video igrami, družbenimi omrežji in neusklajenost v družinskih pravilih in dogovorih. Tem sledijo tvegana spletna vedenja, zasvojenost s spletno pornografijo, igrami na srečo, trgovanjem s kriptovalutami in spletnim nakupovanjem. Vse pogosteje se pojavljajo težave povezane s prekomerno rabo umetne inteligence, kot so pogovorni roboti.

Do danes se je v koprsko enoto vključilo 20 kontinuiranih uporabnikov, ki redno obiskujejo programe in 25 občasnih, ki so večinoma vključeni v program **Preventivne pomoči družini**. •

Za vse informacije so na voljo:

Logout Koper:

- tel. številka: 064 236 516
- e naslov: janez.arh@logout.si

Logout:

- spletna stran: www.logout.org
- brezplačna tel. številka: 080 73 76
- e naslov: info@logout.si

Družinski medijski načrt uporabe zaslonov, ki je usklajen z nacionalnimi smernicami za uporabo zaslonov se nahaja na spletni strani Centra Logout www.logout.org, na spletni strani NIJZ pa najdete nacionalne smernice za uporabo zaslonov pri otrocih in mladostnikih.

Vzemite si čas za svoje zdravje – pojdite na preventivni pregled

Medtem ko hitimo skozi vsakdanje obveznosti, pogosto premalo poskrbimo zase in zanemarimo zdravje, dokler nas ne doletijo zdravstveni zapleti in slabo počutje. Zato je smiselno, da si ne glede na osebni tempo vzamemo čas za preventivne preglede. Z njimi lahko bolje spoznavamo svoje zdravstveno stanje, premislimo o svojem življenjskem slogu ter izboljšujemo svoje ravnanje in počutje.

Kaj je preventivni pregled?

Preventivni pregled je namenjen zgodnjemu odkrivanju nekaterih kroničnih bolezni in dejavnikov tveganja zanje. Najpogostejši dejavniki tveganja so nezdrava prehrana, pomanjkanje telesne dejavnosti, kajenje, prekomerno pitje alkohola, dolgotrajen stres in dedna nagnjenost. Kronične bolezni, ki jih lahko odkrivamo, pa so srčno-žilne bolezni, sladkorna bolezen tipa 2, debelost, povišan krvni tlak, astma, kronična obstruktivna pljučna bolezen (KOPB), dedne rakave bolezni, depresija in osteoporoza. **Z zgodnjim prepoznavanjem teh bolezni in tveganj lahko pravočasno ukrepamo in zmanjšamo ogroženost za resne zdravstvene zaplete.**

Kje lahko opravite preventivni pregled?

Preventivni pregled lahko opravite v **ambulantni družinski medicine vašega izbranega osebnega zdravnika**. Te ambulante so se do pred kratkim imenovale **referenčne ambulante**. Preglede izvajajo **diplomirane medicinske sestre s specialnimi znanji** v sodelovanju z zdravnikom družinske medicine.

Komu so preventivni pregledi namenjeni?

Do preventivnega pregleda so upravičeni vsi **odrasli od 30. leta starosti dalje, in sicer vsakih pet let**. Osebe s sladkorno boleznijo, prekomerno telesno težo ali debelostjo, z družinsko nagnjenostjo k boleznim srca in ožilja ali z dedno povišano ravno holesterola v krvi oziroma motnjami v presnovi maščob, pa se

preventivnega pregleda lahko udeležijo **že prej**.

Na preventivni pregled vas lahko usmeri osebni zdravnik, lahko vas po pošti ali po telefonu povabi medicinska sestra, lahko pa se naročite tudi sami.

Kako poteka preventivni pregled?

• Laboratorijski testi

Po odvzemu krvi boste izvedeli: raven krvnega sladkorja na tešče, vrednosti holesterola (skupni, LDL, HDL) in trigliceridov. Če bo potrebno, bo opravljen tudi test za preverjanje presnove sladkorja (OGTT).

• Pogovor o življenjskih navadah

V sklopu preventivnega pregleda se boste z diplomirano medicinsko sestro pogovorili o vaših življenjskih navadah, ki vplivajo na vaše zdravje. S pomočjo vprašalnikov boste skupaj ocenili vašo prehrano, telesno dejavnost, kajenje, pitje alkohola in izpostavljenost stresu. Prav tako boste spregovorili o morebitnih simptomih depresije, opozorilnih znakih raka ter vaši vključenosti v presejalne programe za zgodnje odkrivanje raka. Ta pogovor vam bo pomagal prepoznati morebitna tveganja in vas spodbudil k zdravim spremembam.

• Meritve

Pri vsakem pregledu se izmerijo:

- › krvni tlak,
- › telesna višina in teža,
- › obseg pasu.

Če obstaja tveganje za kronične bole-

zni, so meritve lahko pogostejše.

Dodatne preiskave

Če rezultati pokažejo potrebo, so na voljo še:

- › elektrokardiogram (EKG),
- › spirometrija (meritev delovanja pljuč),
- › 24-urno merjenje krvnega tlaka,
- › merjenje gleženjskega indeksa (pretok krvi v nogah).

Glede na rezultate pregleda ter vaše želje in interes vas bosta diplomirana medicinska sestra in osebni zdravnik lahko usmerila v nadaljnje aktivnosti **v center za krepitev zdravja ali zdravstvenovzgojni center**. Tam so na voljo **različne brezplačne delavnice in svetovanja za zdrav življenjski slog**.

Kaj pa preventivni pregled za službo?

Obdobni zdravniški pregled, ki ga zahteva delodajalec, ni enak kot preventivni pregled v ambulantni družinski medicine. Prvi je namenjen oceni delovne sposobnosti in varnosti pri delu, medtem ko je drugi osredotočen na zgodnje odkrivanje tveganj za kronične bolezni ter spodbujanje zdravega življenjskega sloga. **Zato vam svetujemo, da izkoristite priložnost in se redno udeležujete obeh vrst preventivnih pregledov.** •

Pobarvanka

Sudoku

9	2		5	1		8	7	6
4	8					3		
5	6		3	2	8		4	1
		5		8	9		6	
	1					7		
	3	6	1	4				
				3	1	5		7
		8	9					
	5						1	9

Goriška
knjižnica
Franceta
Bevka
Nova Gorica
France Bevk Public Library

Krajevna knjižnica Renče

telefon: 051 428 770

URNIK:
ponedeljek: 8–12
sreda: 12–18

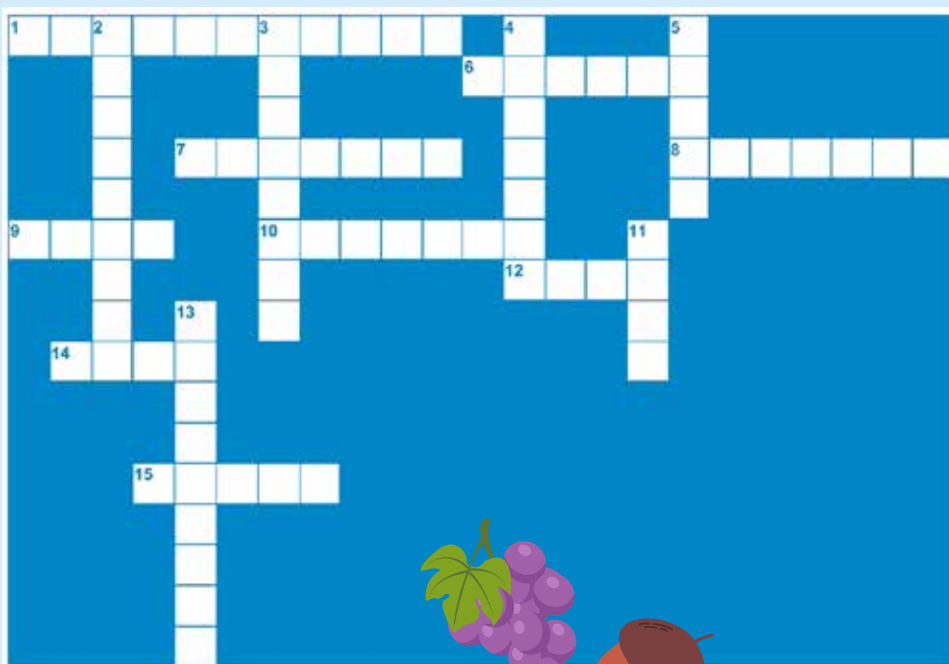
Križanka

Navpično:

- Podobna je repi, a je rdeča.
- Velik prostor, kjer se odvija trgatav.
- Opravilo v vinogradu; bndima.
- Okroglo ali ploščato, naredi veliko trdo glavo, lahko je belo ali zeleno
- Proizvod vrenja; tudi mlado vino.
- Oranje zemlje med trtami, da se prezračijo korenine.

Vodoravno:

- Krajšanje predolгих vej na drevesu.
- Rumene, debelušaste in sladke.
- Skupek jagod na trti; na vitici.
- So okrogla, debela in rdeče-rumena.
- Okrogla ali podolgovata; rožnato-bela.
- Opravilo za repo, peso in zelje.
- Pridelek iz grozdja.
- Hrana bogov; zlato jabolko.
- Bolj okrogle ali jajčaste, imajo veliko ploščato koščico.

OBJAVA REKLAMNIH OGLASOV

V Občinskem listu lahko objavljate reklamne oglase.

Cenik reklamnih oglasov:

2 strani	297 x 210 + 4 mm dodatka za porezavo	400 EUR
1 stran	297 x 210 + 4 mm dodatka za porezavo	250 EUR
1/2 strani	186 x 132 mm	150 EUR
1/4 strani	91 x 132 mm	100 EUR
1/8 strani	91 x 64 mm	60 EUR

(Cene so brez DDV.)

Oglasi morajo biti pripravljeni v formatu EPS, Ai ali v visokoresolucijskem PDF-ju, v CMYK-barvnem prostoru, slikovni del 304 dpi in tekst v krivuljah. V kolikor gre za celostranski oglas, mora ta vključevati še 4 mm dodatka za porezavo (Bleed 4 mm).

NAVODILO ZA POŠILJANJE PRISPEVKOV

Članke za objavo v Občinskem listu je treba poslati na naslov:

obcinsko.glasilo@rence-vogrsko.si s pripisom »ZA OBČINSKI LIST«.

- Tekst naj bo pisan v formatu »Microsoft Office Word«.
- Fotografije naj bodo v formatu JPG, PSD ali TIF in v čim boljši resoluciji, ločene od teksta.
- Tekst in fotografije naj bodo v e-mailu pripete kot »Pripone«.
- Teksti in avtorji fotografij naj bodo podpisani s polnim imenom in priimkom.
- Nepodpisanih tekstov ne bomo objavljali.
- Če so prispevki preveliki (datoteka presega 10 MB), naj se prispevek pošlje v več delih.
- **Prosimo, da se držite rokov oddaje prispevkov (naslednjič do 30.11. 2025)!**

OBČINA RENČE-VOGRSKO

Občina Renče-Vogrsko

Bukovica 43, 5293 Volčja Draga

T. 05 338 45 00

F. 05 338 45 10

info@rence-vogrsko.si

www.rence-vogrsko.si

URNIK občinske uprave

Ponedeljek: 8:30-12:00

Sreda: 8:30-12:00 in 13:30-16:30

Petek: 8:30-12:00

ŠTRUDELJ Z GROZDJEM ČRNA IZABELA – VAHTIČ

Vsako leto je ob tem času, ko je dozorela črna izabela, rekla naša pokojna mama: »Pupe, kaj letos ne bo vahtiča?« V en glas smo ji rekli: »Bo, mama, bo. Grozdje je že nabrano!«

Sestavine:

- 3 rumenjaki
- 1 žlica sladkorja
- 5 dag masla
- 600 g moke
- 3 dag kvasa
- 0,25 dl vode
- 400 g jagod grozdja (črna izabela)
- sladkor in vanilja v prahu

- krušne drobtine
- limonina lupina

Priprava:

Rumenjake, sladkor in maslo penasto zmešamo z mešalnikom in dodamo presejano moko. V sredini moke oblikujemo majhno vdolbino in vanjo nadrobimo kvas in sladkor. Zamesimo testo. Pustimo, da vzhaja, in ga pokrijemo s kuhinjsko krpo. Ko se testo podvoji, ga na pomokani deski razvaljamo približno 8 mm na debelo.

Namastimo ga s stopljenim maslom, enakomerno potresemo s krušnimi

drobtinami in premažemo z nadevom, limonino lupinico in vaniljevim sladkorjem. Testo zavijemo v zvitek in položimo v pekač, pokrit s papirjem za peko. V ogreti pečici pri 190 °C ga pečemo od 35 do 40 minut.

Ko je pečen, ga pustimo še nekaj časa v pekaču. Potresemo s sladkorjem v prahu in seveda postrežemo.

Kuhaj z ljubeznijo, pa bo tudi hrana odlična.

Dober tek. •

Renata Tischer
 Roland Tischer

Dober tek!

Recepti iz moje male kuhinje (za otroke in odrasle)

Dragi mali in veliki kuharji, spet se oglašam iz svoje male kuhinje, kjer že diši po svežih idejah. Jesen že trka na vrata, zato sem za vas pripravila nov, okusen recept, ki je ravno pravi za hladnejše dni.

Danes bomo skupaj pripravili nekaj res slastnega, a enostavnega, nekaj, kar obožujejo tako otroci kot tudi odrasli. Recept je tako zelo enostaven, zato ga lahko tudi otroci pripravite skoraj sami, z le malce pomoči odrasle osebe. Pripravite predpasnike, dobro umijte roke in kühnlince, gremo na delo – pripravili bomo pizza kruhke.

Potrebujemo (za 4 osebe):

- 4 rezine kruha (ni nujno da je svež, zato je to odlična prilika, da porabimo star kruh),
- 1 jajce,
- pest naribanega sira za pizzo,
- pest naribane šunke,
- malo paradižnikove mezge (po želji).

Postopek priprave:

Preden se lotiš priprave, nastavi pečico na 180 °C in pripravi pekač, obložen s peki papirjem. Šunko in sir previdno naribaj. Pazi na svoje prste! V skledi najprej dobro umešaj jajce, lahko ga rahlo posoliš, nato pa

jajcu dodaj nariban sir in šunko. Po želji in okusu dodaj žlico ali dve paradižnikove mezge in origano. Nadev dobro premešaj.

Na pekač položi rezine kruha. Na vsako rezino daj žlico nadeva in ga lepo razmaži do robov. Kruhki so pripravljeni na peko. Prosi odraslo osebo za pomoč, ta naj pladenj s kruhki položi v ogreto pečico. Kruhke peci približno 10–12 minut oziroma toliko časa, da se sir stopi, robovi pa postanejo zlatorjavi.

Pazi, vroče! Ko so kruhki pečeni, počakaj minuto ali dve, da se malo ohladijo, potem pa dober tek. Ob kruhkih si privoščiš še skodelico tople juhe ali domače mineštre in obrok bo popoln. Pizza kruhki so tudi odlični prigrizek na zabavah in praznovanjih.

Veliko užitkov med vihtenjem kühnlince ti želim.

Lep pozdravček
od Male Kuharice •

Dober tek!

CROSS-CULTURE

FESTIVAL SREČANJE KULTUR · NARAVA BREZMEJNO
FESTIVAL INCONTRO DI CULTURE · NATURA SENZA CONFINI

16. POHOD PO GREGORČIČEVI POTI S KULTURNO PRIREDITVIJO V SPOMIN SIMONU GREGORČIČU 16^A CAMMINATA SUL SENTIERO DI GREGORČIČ CON EVENTO CULTURALE IN MEMORIA DI SIMON GREGORČIČ

... POD MANO SRDITO VALOVJE ROHNI OB KAMNITO BREGOVJE ...
(Simon Gregorčič)

...SOTTO DI ME L'ONDA FURIOSA RIMBOMBA SU SPONDA PIETROSA...
(Simon Gregorčič, trad.: Majda Artač Sturman)

18. 10. 2025

sobota | sabato

RENČE · GRADIŠČE NAD PRVAČINO

15.15–15.30 • Renče pred Zdravstvenim domom | Renče davanti al poliambulatorio
zbiranje udeležencev pohoda po Gregorčičevi poti / ritrovo dei partecipanti alla camminata sul Sentiero di Gregorčič
(možnost parkiranja v Renčah: pred Zdravstvenim domom, pred marketom, pri osnovni šoli | parcheggio a Renče disponibile presso il poliambulatorio, il supermercato o la scuola elementare)

15.30 • pohod po Gregorčičevi poti s poezijo v interpretaciji članov Goriškega literarnega kluba GOvoRICA |
partenza della camminata lungo il Sentiero di Gregorčič, accompagnata dalla lettura di poesie a cura dei membri del
Club letterario di Nova Gorica GOvoRICA

17.00 • kulturna prireditev v spomin Simonu Gregorčiču pred Kulturnim domom na Gradišču | Evento culturale in
ricordo di Simon Gregorčič, davanti al Centro Culturale di Gradišče

Sodelujejo / Partecipano:

GORIŠKI LITERARNI KLUB | CLUB LETTERARIO DI NOVA GORICA GOvoRICA

PRVAČKA PLEH MUZIKA | Banda Musicale di Prvačina

MOŠKI PEVSKI ZBOR | CORO MASCHILE PROVOX

MEŠANI PEVSKI ZBOR | CORO MISTO »LIPA« ŠEMPAS

OSNOVNA ŠOLA IN VRTEC RENČE, OSNOVNA ŠOLA DORNBERK | SCUOLA ELEMENTARE E ASILO
DI RENČE, SCUOLA ELEMENTARE DI DORNBERK

KULTURNO-UMETNIŠKO DRUŠTVO | ASSOCIAZIONE CULTURALE E ARTISTICA GORIŠKA PALETA

V primeru slabega vremena pohod odpade, prireditev ob 17.00 pa bo izvedena v Kulturnem domu na Gradišču. | In caso di maltempo la
camminata sarà annullata, mentre l'evento delle 17.00 si terrà all'interno del Centro Culturale di Gradišče.

V okviru 15. Gregorčičevih dnevov bo potekal zanimiv program tudi 15. 10. 2025. Več informacij najdete na spletni strani Goriške
knjižnice Franceta Bevka. | Nell'ambito della 15ª edizione delle Giornate dedicate a Gregorčič, mercoledì 15 ottobre 2025 è in programma
un ulteriore appuntamento. Maggiori informazioni sono disponibili sul sito della Biblioteca pubblica di France Bevk a Nova Gorica.

Interreg
Italia-Slovenija

Cofinanziato
dall'Unione europea
Sofinancira
Evropska unija

Fondo per piccoli progetti GO! 2025
Skład za male projekte GO! 2025

GO! 2025
GO! 2025

Projekt financira Evropska unija iz Sklada za male projekte GO! 2025
Programma Interreg VI-A Italia-Slovenija 2021-2027, ki ga upravlja EZTS GO.
Il progetto è finanziato dall'Unione europea nell'ambito del Fondo per piccoli progetti GO! 2025 del
Programma Interreg VI-A Italia-Slovenia 2021-2027, gestito dal GECT GO.
www.ita-slo.eu | www.euro-go.eu/spf

Rok za oddajo prispevkov za naslednjo številko
Občinskega lista je

30. november 2025

Naslov za pošiljanje
prispevkov za Občinski
list: obcinsko.glasilo@rence-vogrsko.si
s pripisom: **ZA OBČINSKI LIST**